

310556

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

Vol. 1. } ఐన్న వట్టణము 1923 వ సం॥ మార్చి నెల 23-వ తేది శుక్రవారము } No. 96
సంపుటము ౯ } రుధి కోర్కా రి నా మ సం వ త్స ర ము, చైత్రమాస శుక్ల పక్షి ౬. } సంచిక ౨౯౬

అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వలకు మంచిమందు

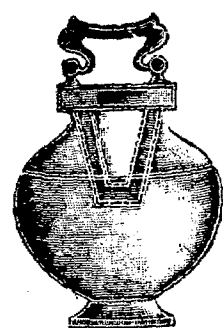
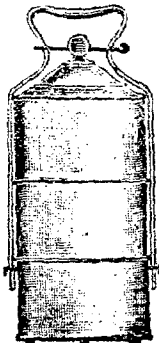
అమృతాంజనము గాయము పుండ్లకు ఘనమయినమందు

చక్కని డబ్బీ తో నహ సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 ప్రతియింటనుండదగినది

అమృతాంజనము లోక ప్రసిద్ధిని బడసియున్నది. అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వలకు సిద్ధామృతము. అమృతాంజనము అమృతశబ్దమాదిగల మాయమందుగాదు. దీని మందులవలన మోషముగలుగను. కంచభావచీటిని చూచికొనిన మోషముగలుగదు అమృతాంజనపు జగత్ప్రఖ్యాతవలన జేశమునందంతటన కలసిగలిగి.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి, లేక నెం. 7 తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

యిదేకదామంచితరుణము?

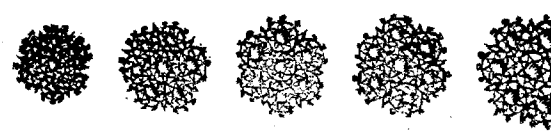

ఔను. మీకు కావలసిన వెండినగలను కొనుటకు ఇదే మంచిసమయము. వెండిధర హెచ్చినపిదప చింతింపకుడు. మీ గృహములకు కావలసిన వెండిసామానులు, మీరు కోరినరీతిగా, కోరినవేళకు తయారుచేసి యిచ్చెదము. మంచి చొక్కపు వెండితో యంత్రసహాయమున బాగుగా చేయించెదము. ధర, ఎంత ఎత్తులో కావలసినది మొదలగునవి వ్రాసిన తెలుపబడును.

ఇండియన్ జ్యాయలరి మార్పు, నగరవేట బెంగుళూరు, సిటీ.

నిర్ణయకాలమునందు నగలుతయారుచేసియిచ్చునట్టివారు

లేరని సందేహమువలదు

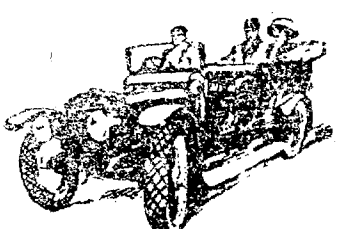
ధరలు 40, 50, 60, 70, 80

మేలైన పుష్పరాగములు, సవరము బంగారు చేర్చి కట్టబడిన తోడుజతలు తయారుగా నున్నవి. ఆశాభంగము కలుగకుండుటకై త్వరలో తీసుకొనుట మంచిది.

ఉమిడి రామయ్య శెట్టి గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ,

25, చైనాబజారురోడ్డు మద్రాసు.

మాడరన్ మోటార్ పాఠశాల

కెండుమాసములలో మోటార్ బండ్ల నడుపుటయు, ఏ భాగములు ఏయే కనులు చేయనో మున్నగు విషయముల తెల్లను నేర్పుదుము. యితర విషయములను వ్రాయుదుము.

మాడరన్ మోటార్ పాఠశాల.

The Modern Motor Institute 1/121 Broadway, MADRAS

అనునదిని! (కొత్తవర్గములకు!!)

బళ్లారి ధర్మవరం, కృష్ణమాచార్యుల

రోష నా రాశి వాటి

అను నాటకము వెల రు 1-0-0

అనునాటకము బళ్లారి, రమావిలాస ప్రెస్సువారు వ్రాయవలెను.

అందరికిని ఉచితము

సిల్వాజిత్తు అనగా నేమి? ఆంగ్ల భాషలో ఉత్తరములు వ్రాయవలెను.

Bharat Sanjivan & Co.,
(No 1) Kankhal U P.

THE BENGAL COTTON WOOLEN AND MILL LTD.,

Wanted agents to sell shares of the above company which commenced business in grand style and guarantee 20 per cent dividend in the first year. For Prospectus and particulars please apply to Roy Dutts and Co.

172,

CALCUTTA.

అమన్-ఆయిల్

ఎంజినులు

యుద్ధమునకు పూర్వముండిన

ధరల్పకారము సరఫరాచేయబడును.

BEST & Co., Ltd Post Box 63, MADRAS.

చాటుపద్యమణిమంజరి.

ద్వితీయ భాగము

వెల రు 1-6-0. క్లబ్ పేజీల ప్రతి రు 1-10-0.

మూలములు - వెల 0-4-0.

అప్రెసు:—మణిమంజరి మేనేజరు,

(142) తిరువల్లిక్కోటి, మద్రాసు

ఆయుర్వేద వైద్యసంగ్రహము

మొదట ఆయుర్వేదమును 600 చిత్రములతో సమగ్రముగా ప్రతిబింబింప నుండగలది అందరుచేయదగిన ముద్రలు 18 1-4-0

(2) చిత్రములు 0-6-0

ఆయుర్వేదము:—వ్యాఖ్యలను రామచంద్రాకాపాదులొకరి మార్గములను చూపించును, తప్పక చదువ దగినది 18 0-6-0 చిత్రములు 0-4-0

ఆయుర్వేదచరిత్ర:—ఆయుర్వేద చరిత్ర, కారణ, నిధానములు, చికిత్స, మొదలగునవి వ్రాయబడు వైద్యప్రతిక. మొదటి యుద్ధము చందా రు 2-8-0

వైదిక వైద్యమును కొరెనవారికి 8-12-0 లకు పంపెదము: ఆయుర్వేదగ్రంథముండలి, వెరిదేపి. (నెల్లూరు జిల్లా.

నోటిసు

హిందూ హైస్కూలు, బందరు

హిందూ హైస్కూలు తాలూకు ఘమాట 6 కున్నట్లు తూర్పు 11 కంపార్టుమెంట్లకు పలకలు హిందూ హైస్కూలు కు 24-3-28 కేవలము 4 ముద్రలు లగాయకు వెలం చేయించబడును. పాటాల్లు కదిరాపాయలు దిపాల్లు. వెలం మొత్తముగా నాణ్యమైన పాముక, వెలంపాట కాపులను చెల్లించవలెను. సరియైన పాట రానియెడల అభిరు పాటమీద కొట్టివేయవలెను వెలం జరిపుటపైను అధికారముండును.

పురాణం కృష్ణమూర్తి,

ఇకటర్ మేనేజరు కమిటీ,

రత్నపురుషలేహ్యం

మొదటి భాగము, అతిమౌఖ్యములను ఇతిర కారణముల కలదు, కలిగిన కుక్కనన్నమును పోషించి బలముకలుగ జేయును. ఈ యాత్రాకావ్యము తెలియనివారు గుండెరు. విశేషించి బ్రాహ్మణ వలసము లేదు. శే 1-8-0 రు 8-4-0 లు.

శగరోగనిచారిణి లేహ్యం

అన్ని విధములకు అనుకూలముగా కలుపుచు శే 1-8-0

కల్పాధికారి వైద్యకాల, రామవరం, గోదావరి జిల్లా.

బెజవాడలో ఆంధ్రరత్న గోపాల

కృష్ణయ్యగారి ఉపన్యాసము

1500 మంది సభకు వచ్చుట

మహారాష్ట్ర సర్దిక సంఘమువారు ఆంధ్రరత్నగారికి

116 లు సమర్పించుట

(స్వీయవిశేష: బెజవాడ మార్చి 20:—)

నిన్నటికినను ఆంధ్రరత్నగారు “బాల్గోలిమహావీరము”ను గూర్చి ఉపన్యసించిరి. ఉపన్యాసమునకు ముందు ఈ యూరిలోని గుజరాతి మహారాష్ట్ర వర్తకబంధమువారు రు. 116 ల కానుకను కర్పారహారంతో సమర్పించిరి. సభ్యులు ఘమారు రు. 80-లు దక్షిణ చెల్లించిరి. గాంధీయగారివాడు వేలముగాక మిగిలిన కాశీచెంబు, ఉంగరము, తులసీపాట పాడగా రు. 20-లు వచ్చినవి. ఈసామ్య నంతయు స్వరాజ్యనిధికి ఆంధ్రరత్న గారు ఇచ్చివేసినారు. సభకు దాన మాధవకాపులంతయు గారు అభ్యుత్తర వహించిరి. వేళబాంధవి దువ్వురు సుబ్బయ్య గారును ఇంకను అనేకమంది వారీమణులును సభ నలంకరించిరి. ఇదివరలో నెన్నడును సభలకు రానివారుగూడ గోపాలకృష్ణయ్యగారి ఉపన్యాసమును వివలయునని ఉత్సాహముతో సభకు వేంచేసిరి. పదునైదు వందలకు పైగా సభికులు చేరిరి. ఉద్యమము మంచితో నన్నప్పుడు ప్రజలలో నెట్టి యుత్సాహముండెనో అట్టి యుత్సాహమే మరల నిన్న మొన్న జరిగిన గోపాలకృష్ణయ్యగారి సభలలో ప్రదర్శింపబడెను.

మహాయజ్ఞము

గోపాలకృష్ణయ్యగారి ఉపన్యాస సాకాంశము. గాంధీ మహాత్ములవారు బాల్గోలిలో స్వరాజ్యమును సాధించు మార్గమును ప్రపంచమున కంతటికిని చూపదలచిరి. కాని వెదనంది పామిర్కాలో చేసిన ప్రకారముమాత్రము కాదు. అత్యుత్ సరమువద్ద ఆకాలిలు ప్రదర్శించిన పద్ధతివలెనే చేయదలచిరి. బాల్గోలి తాలూకాలోని కుటుంబకలమానును కురుక్షేత్రము చేరుబూనిరి. ఇదివరకు పూర్వము అనేకమంది రాజులు అనేక రాజ్యములను సంపాదించిరి. ఆరాజ్యముల నన్నింటిని భారత మార్గమున అనగా కర్మమార్గమున జయించగలిగిరి. కాని మహాత్ములవారు “భాగవతమార్గము”ను అనగా జ్ఞానమార్గము నవలంబించి బాల్గోలిగడ్డను స్వరాజ్యమును స్థాపించబూనిరి. తామును తమతోడు బాల్గోలి ప్రజలను కారాగృహములోనికి ప్రవేశించు నది ఆసేతు హిమాచలము జనులు స్వరాజ్యకాంక్షచే బాల్గోలికి రామదండులకు చేరునటులచేసి దేశముయొక్క శక్తి నంతయు కేంద్రీకరింపజూచిరి. కేవలము ప్రేమపాత్రము వలననే స్వరాజ్యమును జయించ నిశ్చయించిరి. కాని తన తపస్సు పూర్తి కాలేదని గ్రహించిరి. గ్రహించినతోడనే ప్రయత్నము ను కట్టిపెట్టిరి. మహాత్ములవారు ఇప్పుడు తపోనిష్ఠులై యున్నారు. మనము దీక్షావ్రతములను అనగా ఖద్దరు మధురగ్రుములను ధరించి త్యాగబుద్ధితో స్వరాజ్యనిధికి ధనము నిచ్చుచు వికృత అనెడు మౌత్రమును ధ్యానము చేయుచుండుట వరమ విధియై యున్నది. ఈ వికృతను పెంపొందించుటకై బ్రాహ్మణులును, మాలలును మాలగుటకుంటే అందరును బ్రాహ్మణులగుటయే శ్రేయోదాయకము.

గాయత్రీమంత్రమునకు బుద్ధివికాసమిత్రుడగుటకేసి ఆ నామిండియు మన ఆత్మవహుర్న లిందులకు త్రోవల నేర్పరచి యుండిరి. ఆత్రోవల ననుసరించియే నేడును మనము ఈవికృతను నిరసనమున పెట్టుటకు అవకాశముగలము. ఎల్లప్పుడు కులభేదములను పాటించవలయుననుట కాత్రుసాంప్రదాయమునకు కృతి లేకము. అందుచే ఇప్పటికే తమ కుటుంబమును గోల్పోయిన బ్రాహ్మణులే ఈసంస్కరణమునకు ముందంజ వేసి మార్గదర్శకులగుట శ్రేయోదాయకము అని ఆంధ్రరత్న గారు నడిపిరి.

గ్రేటు బ్రిటనులో ఆదాయము కలదుముకంటే 119000000 పానులు ఎక్కువగ నున్నది.

ప్రాంతులలో జరగవలసిన పాడుచేయబడిన ప్రదేశములను మరల శ్రాత్రు నిర్మించుటకు బ్రిటిషుకార్యకర్తలు వెంటిశకమునకు బంపుటకు బ్రిటిషు కార్యకర్తలకుగా రంగీకరించిరి. ప్రాంత బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు ఒక్కొక్కరినక ఉభయ అను కలటాప్తున తేసికొనెదరు.

ఆంధ్రనాటకసర్వస్వము

ఒక సూచన

ఆంధ్రదేశమున నిపుడు కందలకొలది నాటకములు వ్రాయబడుచున్నవి. వానిలో చాల నాటకము లనుబ్రహ్మముగానే యున్నవి. నుబ్రహ్మములైనవి గూడ చాల విస్తారముగనే యున్నవి కాని వాని సంఖ్యను వివరించుట సరిగ్గానే తెలియదు. కాథాకలాపము గాన దీనినిగూర్చి ఎవరైన వ్రాయుకొనిన వైతే తో నొక కొకమును ప్రకటింపదగినది. ఒక్కొక్క నాటకమునే వెక్కిరిండు వ్రాసియున్నాడు. అమూల్యములగు నాటకములు మూలబడియున్నవి. విలసితని వెన్నెముక పీడికత్తుచున్నవి కనిపేరు. నాటకముపేరు పెం- తొరుకునట్లు. ఇతి వృత్తం గ్రహము ఈ వివరములతో నీ కొకమును ప్రకటింపవలెనో నాటక సభ్యులులకును దృశ్యప్రబంధముల వరుసగూరువారిని నూడ మహాపరాక్రమ జరుగ గలదు. ఆశ్చర్యపూర్వములగు మంచిచెడ్డలను చిత్రింపక తమ బంధుమిత్రుల నాటకముననే ప్రదర్శించువారిలో మనకిపుడు పనితేరుగాని ఏది యుత్తమమో, నీతిబోధమో, ప్రదర్శనమునకు సాధ్యమో, చింత కవిత్వ భాగముమో, తెలిసికొని అట్టివానినే ప్రదర్శింప గోడవాడు వెక్కిరించి కలరు. వారికికొద్ది విరములు తెలియక చాల యుబ్బుడి కలుగుచున్నది ఈ వివరములు తెలిసికొని వారు వెక్కిరిండు రచించి ప్రతులను తెప్పించి చూచి వానిలో శ్రేష్ఠముగానినే ప్రదర్శించు వలెను. ఈ కొకమును తమకు చేయుటగా ఒక్కొక్క నాటకము వెక్కిరించి దానిని రచించిన వెక్కిరిండు వేర్లను విలాసములను కలగనగా అనాటకముగింజనే మునించుట కాదెను. అందులకు పరికలలో ప్రకటించి గ్రంథ రత్నలకను విశేషలకలను ఈ వివరములను తెలిసి కొనవలెను. కాని ఇటు చేర్చి వేరువరచి అత్యుత్ ప్రకటింపవలెను. పెద్దపెద్దనాటక సమాజముల యజమానులు ఆంధ్రభాషా పోషకులగు సుపన్నులు నిందులకు పూనుకొనవలెను. అట్లేలైన బూతుకొనినవో చేరునొనక చేయుటకు నేను సంసిద్ధుడనని విన్నవించుచున్నాను.

వేమరుమూడి శేషగిరిరావు,

ఆంధ్రప్రదేశ్ కాలాకాలము, చెన్నై, 22-3-1928.

బెజవాడ ప కృతినంఘము

నూతనగృహప్రవేశము

ఈయూరిలో నున్న “ప్రకృతి” సంఘమువారు ఒక ఇంటిని కొని సంవత్సరాదిపండుగనాడు అందులో ప్రవేశించినారు. ఆసందర్భమున పట్టణములోని ప్రముఖులను ఆహ్వానించి వారికి ఫలహారములను పండుమాత్రమే పెట్టినారు. ఈసంఘపక్షమున వారిపెట్టి నానుయ్యనాయకుగారు కష్టించి పనిచేయుచున్నారు. (స్వీయవిశేషి).

మాట్లాడక హెచ్చినను తిండిపకాడముల భరణ తగ్గలేదు. తూర్పు ధర రెండురెట్లు హెచ్చినది. సరుకుల విలువ కిర్రలయినది.

పోయిన పక్షముకంటే ఇప్పుడు మాటలెరుకు, అద్దె, దీపముల ఖర్చు నూటికి 7 చొప్పు హెచ్చినది

తిలక్ స్వరాజ్యనిధి

ఒక స్వరాజ్యనిధిని సంస్కృత మహాభారతములోని సభాపర్వము 500 ప్రతులు, విరాటపర్వము 100 ప్రతులు మా వద్దయ్యెను. ఇవి ఆంధ్రదేశిలో ఒక్కొక్క స్థానమునకు నూటియైన ఆంధ్రభాష్యముతోడ కడురక్షణముగ 60 రకుల దళనరి శ్లోకాగ్రములమీద ముద్రింపబడినవి. సభాపర్వము 520, విరాటపర్వము 868 రాతలతో పేజీలు గలవి.

ఈ గ్రంథ సంపాదకుడు వీని విక్రయభవముతో సకల శ్రేణి స్వరాజ్యనిధికి యిచ్చుటకు అభిలషించుచున్నాడు. శ్వరీ క్యాభియానులందరూ ఈ నిధికి ధనసహాయమొనర్చునట్లుగా నని మిగుల కోరుచున్నాము. ఒక్కొక్కరికి ధర రు 2-0-0 లు ఇచ్చి వి. పి. లో పంపదెదరు. రు 2-8-0 లు కంటినవారికి రిజిస్టరు యిచ్చుపొత్తుగా కొరెన గ్రంథము పంపదెదరు.

జి. ఎస్. C/o ఆంధ్రప్రతిక,

పొన్నపాళ్ళు 212, మదకాళు

మహాత్మనిర్బంధ వార్షికోత్సవము

ఆంధ్ర దేశము

అనకాపల్లి

ప్రభుత్వములలో ఉద్యోగమును చేయుచు వచ్చుచున్నది అతడేమియును వర్తకమునకును అధికారిత్వమును యిట్టి మహాత్మనిర్బంధ దినములలోనుండి మానవత్వమును కలుగజేయుచు నూతనముగానుండినను, ఉద్యమభిమానులను సాధారణమునకు బాటియినాదులను సంఘములను మౌనము అభిలఖితకాలమును సమస్యము వారి యాజ్ఞను కరణము చేసింది 10-8-28 తేదీ మొదలు 18-8-28 తేదీ ఆఖరువరకును విద్యుత్ ప్రకారము సభ్యులను చేర్చించుట, ఖద్దరువిక్రయము, తిలక్ స్వరాజ్యుని గుర్తు మొదలగు విధులన్నియు పెరవేర్చుచు మహాత్ముని పవిత్రతను వరుగు 18-8-28 తేదీ భాను వాసరమున మహాత్ముని పటమును ఒకచక్కని విమానమున పుష్పహారములతోను చందన కర్పూర తాబూలాలి పరిమళ ద్రవ్యములతోను (శ్రీమత కోయిలంద బుద్ధిరాజు శ్రేష్ఠిగారి చే కానుకగా సమర్పించబడిన) ఖద్దరు కాలనతోను అలంకరించి నృసింహ గంగులతో సంపూర్ణ ఖద్దరుద్రుధాడల యన కాంగ్రెసు సభ్యులచే పరిపూర్ణ ధర్మ ఓలలాడుచున్నదో యనుటయు తిలక్ మహాత్ముని జయపాద బాటియగియును యొక్కయు మహాత్మునిగాంధీ జే యను శబ్దములయొక్కయు నివాసములచే పురజనులకు యీ యుత్సాహమును ఉద్యమము దినముగాభివృద్ధి గాంచుచున్నదో యనుటయు వ్యక్తము చేయుచు మొన్నటి శత్రువులను యీశ్వరుని అనంతమహిమను భుజింపగలగలము సభ్యులకును సంఘకార్యకర్తలకు నేను శతకసాగ్ర వందనము లర్పించుచున్నాడను.

జిల్లా సభల్లి చిరంజీవిరావు,
కార్యదర్శి.

* * * * *

ప్రొఫెసరు

18-8-28 మహాత్మాగంధీ శ్రీ కృష్ణజన్మస్థానమున కేగిన అబ్బిపూర్తిదినము భానువారమునాడు కాంతమతో సంపూర్ణ వారతాళము జరిగినది. తమలపాతల దుకాణము సహా ఒక దుకాణమైనను తెరలేచు. ఆనాడు ఉదయం అంజానక భజనమునుండి మహాత్మా గంధీయొక్కయు శతభక్తులయొక్కయు చిత్రపటములతో బాటియగియును ఘోషించుచు నూరేగింపు కడుగువలెగా రాగలిగెను. అది మానవులయొక్క హృదయ కమలములకు బాలనూర్తికై భాసెల్లెను.

మధ్య మధ్య తిలక్విధికి రూపములను కాంగ్రెసుకు సభ్యులను జేర్చిరి. పూరేగింపు ప్రధానమైన పిల్లలకుంద వచ్చి సదాసాధనమున ముగించబడినది. సాయంకాలము 4 గంటలకు తాలూకా కచ్చేరిపక్కన నుండు యాద్రామైదానమునందు నగర పౌరుల గొప్ప బహిరంగసభ జరిగెను. అందులకు (2000) పౌరులు విజయ మొనర్చిరి. అందు అంజానక ఉప ఆధ్యక్షులును ప్రజలవ్యాపారములకు నగు జనాభా రహితములను సాహెబుగారు ఆధ్యక్షత వహించిరి. ద్రవిడ ముఖ్యము వ్యతిరేక మహాత్మనిర్బంధ రంగసాధ య్యుగము స్వరాజ్య కాంగ్రెసు తిలక్విధి కాంతిసేన పీఠికవ్య మునున్న, కాంగ్రెసు కార్యదర్శి బ్రహ్మాశ్రీ నాలు సారాయణ రావుగారు మహాత్మాగంధీ చరిత్రమును ఆయనవల్ల అనష్టిపడిన అహింసాతత్వమునున్న బ్రహ్మాశ్రీ కే. వి. శేషయ్యగారు భిలాఫత్ విషయమును చక్కగా నువ్వనెంచిరి. బ్రహ్మాశ్రీ నాలు సారాయణ రావుగారు సగరపౌరుల ప్రతినిధిగా 48.6-7 రూపములు బ్రహ్మాశ్రీ రంగసాధయ్యుగారివద్ద బహిరంగ సభలోనే సమర్పించి పౌరులను బావి ఇదివరకు తిలక్ విధికి 75 రూపములు చేరవనియు కాంగ్రెసు సభ్యులు 150 మంది చేరినారనియు ఇవి చాలవనియు నికనైన (శ్రద్ధతో సభ్యులు చేరి, తిలక్ విధికి రూపముల నొసగులయునని కడు దీక్షముతో కోరిరి. మహాత్మాగంధీ జే, అల్లాహ్ అక్బరు, మహాత్మారం, అనుఘోషములతో రాత్రి 7 గంటలకు సభ ముగిసెను. భారత మాతయొక్కయు మహాత్మాగంధీయొక్కయు అనుగ్రహమునల్ల కాంతమతో జరిగెను. (అని ఒకరు వ్రాసిరి.)

ఆర్కాడు

18-8-28 తేదీ గాంధీమహాత్ముని సంవత్సర పూర్తి కారాగారవాసోత్సవము. మాండులోజు ఉదయముననే భజన ఆరంభముచేసి ఊర చుట్టి ప్రదక్షిణము వచ్చి నాటి ఉదయ కాలమున ఊరిలోనుండు జేవాలయములలోనెల్ల అభిషేకపూజలుచేసి మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు సర్వవిధములై పనులను నిల్పి అంగళ్లమున సాయంత్రం 4 గంటలకు అన్నింపాళియం భజనములమున పుష్ప విమానమున మహాత్మునిపటము నంచి యలంకరించి పూజచేసి గామ ముఖ్యనిధులెల్ల ఉత్సవముచేసి రాత్రి 8 1/2 గంటలకు వచ్చి మండినాడియందు మహాత్మునివిమానము నిల్పిరి. అప్పట్లో పుమారు వెయ్యియందొకైవై జనులు కూడియుండిరి. మహాత్ముని జీవితచరిత్రమును రాధాకృష్ణ మొదలియారిచే ప్రేరేపింపబడెను. అందులకు మహాజనులు ఆమోదించిరి. వేదవతి మొదలియారుచరిత్రమును వెలడిగా విశదీకరించిరి. 1250 మంది జనులకు ప్రాతివేషమయ్యుండెక సమానకంక్షగా నుండి, సీతారామమొదలియార్ రంగనామొదలియార్ పొన్నంబలశాయర్ కాంగ్రెసు కార్యదర్శిగారచే సమారాధనచేయబడెను. అంతకు సభ ముగింపుచేసి వందేమాతరం అల్లాహ్ అక్బర్ జై జై యను జను ఘోషముతోటి కాంగ్రెస్ ఖద్దర కాలనద్రు వచ్చిరి. అచ్చట మహాత్మునివిమానమునై వేళియభజనగోష్ఠులనై పుష్పార్చనము వరిసిట్లుగా పుష్పములనుకుమ్మరించిరి. కార్యదర్శి భూపతివనైవేద్యములు గావించెను. అచ్చటనుండి బహువిధివిధానములై భజనమంది రమునందు విమానమునుంచి మంగళహారతియును మంగళము పాడి శందనతాబూలము లిచ్చిరి. మహాత్మా గాంధీ జే యనుచు కరఘామముచేసి కాంగ్రెసు మహాజనులయొద్ద గైకొనిరి.

మేసాల సుబ్బారాయలు.

రాజోలు తాలూకాలో నిరంకుశ చర్యలు

కాంగ్రెసు కార్యదర్శి ప్రకటనము

మా తాలూకా ప్రచారము మార్చి 10 వ తేదీ మొదలు ఉత్సాహముతోను, శ్రద్ధతోను కాంగ్రెసు కార్యక్రమము ఆరంభించిరి. అప్పటినుండియు గ్రామములలో కాంగ్రెసు సభ్యులను జేర్చి కాంగ్రెసు సంఘములను స్థాపించియు, తిలక్ స్వరాజ్య విధికి విరాళములు ప్రోగుచేసియు నిర్మాణకార్యక్రమమును ఆచలు జరుపుచుండిరి. గాంధీజీదినమున ఖద్దరును యింటింటికి తీసికొనిపోయి వంచములకు గలముధులకు అమ్మిరి. మా గ్రామంలోని బోర్డు ప్రామాణ్య విద్యార్థులు గాంధీ నిర్బంధదినమున తిలక్ స్వరాజ్యుని విధులను పాటించు సమర్థులై తమ జేతన కై నిల్పిరి. మా జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారు కొద్దికోజులకొంద యాదిగరు కిరిరి టాంటాద్వారా తమ ఆద్యము బారీచేయించినారు:— గ్రామములలో యెవరున్నా సహాయనిరాకరణ సంఘములో జేరినాడో అనియు అట్లు జేరినవారి కుపాకలై నెప్పులు లాగుకొనబడు ననియు, యే గ్రామములో సహాయనిరాకరణ మధికముగా నుండునో, అగ్రామములకు దాళవా మూడుసంక త్సరములవరకు యివ్వబడవనియు, సారవాకూడా యివ్వబడవనియు— ఇట్టి ఆశ్చర్యపు ఆగ్ధులను వివర్ణింప నవసరములేదు. వారిజేతన కై త్యాగబుద్ధిని కార్యకారతను చూపించుటకు రాజోలు తాలూకా ప్రజలకు సమయము వచ్చినది. ఇట్టి ఆశ్చర్యపు తత్తరపులకు శత్రుత్వముగా రాజోలు తాలూకా ప్రజలు వెంటనే కాంగ్రెసుసంఘములలో జేర్చి స్వరాజ్యునివిధికి విరాళముల నొసగి, యుద్యమమునందు తమకుగల విశ్వాసమును చాటుచురిని నమ్ముచున్నాము. పో. శ్రీ. వెం. సూర్యారావు, కార్యదర్శి, తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘము.

మచిలీపట్టణము

(స్వకీయతలేఖరి)
గాంధీదినము.

ఈ దినమున కాంగ్రెసు సభకుందు మొదలైన జేర్చుటకును, భజనము ప్రోగుచేయుటకును గూడ కొన్ని ప్రజలు ముఖ్య జరిగినవి. ఈ వారముతలోన, ముఖ్యముగా ఈ గాంధీ దినమున శ్రీమత భాగరాజు బట్టాభి శీతారామయ్యగారును, ముట్టూరి కృష్ణారావుగారును పురమునందలిను భజనము ప్రోగు చేయుటకు బాటునెడలి కొంతసమయము ఆపవలసి ప్రోగుచేసి యు, కొన్ని వాగ్దాములను పా వియుచిరి. నాగలాపురము ఖద్దరు చతుకగా నమ్మిరి. సీతారామయ్యగారి 12 సెల్ల చిన్నకుమారుడును, మరొకరిందరు బాలురును పురములో తిరిగి ఖద్దరు నమ్మిరి.

బహిరంగసభ

సాయం కాలము 5-30 గంటలకు బహిరంగసభ జరిగెను. చావలో సభ జరుగకపూర్వము ఖద్దరు అమ్మబడెను. మొదట కట్టపూసి చిదంబరరావుగారు ఉపన్యసింపెను, మహాత్ముడు వెంటనే విడుదలయగుగాక యని జెప్పిరి. తరువాతి సూర్య నారాయణరావు పంతులుగారును, చిట్టా నుండర రామయ్య గారును ఖద్దరుబట్టలనే ఆందరును కట్టలయిననయు, దీని ఉత్పత్తికి వోడుబడవలయుననియు జెప్పిరి.

వట్టాభి సీతారామయ్యగారు

వట్టాభి సీతారామయ్యగారు 2 1/2 గంటలకు ముసవ్య సిందిరి. గాంధీమహాత్ముని యెట్లు ననుకొనిన విడిపించి తీసికొని రావలయునని కోరుచున్నాను, అయినను బయలుపంకి కదిలింప వలెనంటే ఆహా నేను రాక్షసుడనాదోషన కేమియు చేయును అన్నమాత్రముననే ప్రభుత్వమువారు వదలెదరు. అట్లు చేసిన జైలునుండి తప్పించుకొని వచ్చినవో మహాత్ముడు మన వెంటనే గొప్పమార్పులేవియు జేయలేదు. మహాత్ముని జైలు నుండి తీసికొని రావలయునంటే ఆయన చెప్పినమాటలన్నియు విని, అట్లు ప్రకర్తించిక ఆయన మనదగ్గకు వచ్చుటయేగాక స్వరాజ్యనిధిపాడ గలగున.

గతము మేటువారు క్రొత్తకోటలను త్రొక్కుచున్నట్లు గనపించుచున్నది. గాంధీమహాత్ముని విడదిన ప్రజలలో ఆందోళన తగ్గున అని తెలిసినవారట్లు వెంటనే జేసెదరు. గతము మేటువారు తల్లవ్వడు ప్రజల సహాయముకొరకై పరిక్షించు చుండురు. కాంగ్రెసు నాయకులను వారు బాధలను పెట్టిన ప్రజలలో ఆందోళనము తగ్గున కావలయు యీయధ్యను జరిగిన రెండుకేసులలోను అసగా మహాదేవకేరాయి రొయ్యూరి అమ్మక రామయ్యగార్ల కేసులలో వారు కట్టవేయకయే వదిలేసిరి. మహాత్ముని జైలునుండి వదలిన ఆందోళన తగ్గునని తోచినవారు కొన్ని వెలులలోగానే మహాత్ముని వదలవచ్చును. మనము స్వరాజ్యము సంపాదించకమునుపు మహాత్ముని విడపించుటలో అశ్చయలేదు. మనకు అసమానకరము. మనము ఆయన చెప్పిన పనులను నిర్వర్తిచియే ఆయనను జైలునుండి విడపించవలయును. అందరు తిలక్ స్వరాజ్యునివిధికి భజనమొనరియు, కాంగ్రెసుసభ్యులుగా జేరియు కాంగ్రెస్ కార్యక్రమమును వెంటనే పూర్తి జేయవలయును అని ప్రోత్సాహపరిచి, నరసింహంగారు

తరువాత నరసింహముగారు అరగంటకాలము గంభీరంగా న్యాయ మిచ్చిరి. నేను ప్రచారము చేయుచున్నప్పుడు ఒక పురములో ఒక కుటుంబమునందు విని మిక్కిలి సంతోషించితిని. ఆ యింటిలో 5 గురు అన్నదమ్ములుగలరు. వారిల్లా అందరను మధ్యవాని అసగా మూడవకుమారుని బావి క్షయ పడుచుంరిరి. ఆకుమారుడే అయింటికి కాజుగానున్నాడు తక్కిన కుమారులు విచారింపచుండిరి. ఈమూడవ కుమారుడు స్వాగ్రములేక తాను యేమి సంపాదించిన అందరినను మూడు నిచ్చి తాను టెనుక గొనించును. ఇంటిలోని వారికందరదను ఉపకారము చేయును. అందుచే అయింటియందు ఆయనమాటయే నెగుడు. అన్నదమ్ములు యెట్లు మూడవకుమారుని బావి విచారింపచుండు వారిలో మీ రొక్కొక్కరు స్వాగ్రములేక వారి వలెనే యింటికి కొరకై పాటుపడిన మీకును వానినన్న గౌరవము వచ్చునని నేనువారితో నడగగా వారట్లు జేయుటకు నిశ్చయించిరి. సహా విరాళరణమునందు ప్రతివన ముక్తము త్యాగము జూపి పనిజే కునలసిన మూలమూత్రముగలదు యెవరు యేదేము కొరకు 'నేను' అనుకొనుండు పనిచేయునో వానికి గౌరవమును. అందరును కొంతసరికి త్యాగముజూపిన స్వరాజ్యము లభియను. యాత్యాగము ఖద్దరు భుంజించుచుండును, స్వరాజ్య విధికి భజనముచేయుచుండును కూడగలదని నుడివిరి.

సామాన్యముగ మనమిప్పుడు మనవిధానములో యెక్కువదిక్కుతో గూడిన భాగములను వచ్చితిమి. ద్రవ్య మెట్లు సమకూర్చబడగలదు? ప్రాథమికోత్పత్తిసంఘములు మండలసంఘాలో భాగములను తీసికొనును. ఇట్లు మండలసంఘము కొంతద్రవ్యము లభించును. ఇట్లువచ్చినదబ్బులలో కొంత రాజధాని లేక రాష్ట్రసంఘాలో భాగమును తీసికొనుటకై చెచ్చింపవచ్చును. రాష్ట్రసంఘము అంతయధికముగ కాకపోయినను కొంతయైనను ద్రవ్యము లభించును. ప్రతిజిల్లాలోను 14 స్థానములకును నుండునని యనుకొందము. కావున ముగ్గురు వచ్చిన కొలదిని యావిధానముయొక్క ప్రయోజనమును గ్రహించిన కొలదిని యాసానములసంఖ్య యింకను అధికము కాగలదు. ప్రతిస్థానమును 50 రూప్యములభాగమును తీసికొనవలెనని యొక్కపూర్వము గ నియ్యబడు భాగములముఖమును 500 రూప్యములు కాగలదు. ఈవిధముగ 14 మండలములుగలనీ అధనము 7000 రూప్యములను సమకూర్చగలవు. ఋణాధికారము భాగపుధనమున కిన్ని పెట్టి యుండును గనుక (కేరెట్టునకొనడు) మండలములకు 15000 రూపాయల పెట్టుబడి ధనమును తెచ్చును. ఇందులో గగము రాష్ట్రబ్యాంకుయొక్క భాగపు మూలధనముక్రింద పోల్కేకింపబడవచ్చును. కొత్తగ నిర్మింపబడిన యాబ్యాంకు, యేకెంట్రీలు బ్యాంకులగాని రాజధాని బ్యాంకులగాని చెల్లించబడిన భాగపు మూలధనమునకు 5 రెట్టవలెను అనగా మొత్తమున 40000 రూపాయలకు ఋణపు దరఖాస్తును పెట్టుకొనుటకు మార్గములకా యిందుసమస్య లేకుండును. ప్రారంభించుట కిదిసంకలయముతో గూడిన విషయము. తరువాత నిది కచ్చముతో గూడినవని. సంకలయము వానంకలదే న్నువ్వకుండును. కెంట్రీల బ్యాంకులు కచ్చ వ్యవహారములలో నూత్నసంస్కరణములు కొరవనిగ నున్నవి. అది, గతించుచున్నతరుమునకు చెంది యుత్సాహములేనివారియొక్కయు, సహకారశిక్షాంశములను గ్రహించని పెద్దలయొక్కయు, ఒకవేళగ్రహించిన సామాన్యులతోడను కలియించివధులను అచరణయందుంచని ఖాండములయొక్కయు వాస్తవములకుండును. తరువాతివిత్తు కడ్డీలేటటుకు సంబంధించినది. కెంట్రీల బ్యాంకులు నూటికొనిమిదివలెను మూలకే అప్పులిచ్చుచుండుటచేత, చివరకు నూటికి 3 వంతున మూలకేమేజియొకరకుండును. నూటికి 9 వంతున ప్రజలు అప్పులెచ్చుకొనుట కేర్పడిన నిర్మాణము చరిత్రచర్య గణితతిగా నుండుటయేకాక అనవసరపు వ్యయప్రయాసలకు గారణభూతములగుచున్నది. చిట్టిచివరకు కడ్డీ నూటికి మూడు వాలుగకుంటే మించరాదు. కాని యింకను ఆకారణముగటి కాన్పించుచున్నది. హిందూదేశీయ మహాజనసభ యీనూతన పరిక్రమయేడ సంబంధమును కలిగియున్నది. ఈవృత్తి పెంపొందించుటకు రాష్ట్రములకు అప్పులగ నిచ్చుటకై ప్రత్యేకపరచిన 18 లక్షలనుండి, రాష్ట్రములు తిరిగి కొంతధనమును ప్రత్యేకించి యిచ్చటనుండించిన విధానమునే యాచరణయందుంచుటచేటటువలె కారణము కాన్పించుచున్నది మాకు తెలిసినంతవరకు కొన్ని రాష్ట్రసంఘములయిటువంటి మార్గమును ప్రోత్సహించి, ప్రస్తుత మీకార్యముగొత్తను అంధరాష్ట్రసంఘము 50,000 రూప్యములను ప్రత్యేకించుటకు నిశ్చయించుకొనినది. దాని కింకను దబ్బురాగలదు. దానికి కడ్డీలేదు. ఖర్చులకొర కనవరకును పెడల నూటికి మూడువంతున మూలకే ఖర్చు చేయవలసి యుండును. కనుక దబ్బుచిత్తులేదని యిందుమాటనున తెలియగలదు. బ్యాంకు అభివృద్ధి చెల్లినకొలదియు ప్రజలదృష్టి వాకర్షింపగలదు. ఇది కనుకనే ప్రారంభించవలసిన మాఖ్యవినయమై యున్నది. ఈనిర్మాణమున విజృంభణచేయుటకు సహకారకాఖ్యానికేముఖ్యంకర ముండవని కలంచుచున్నాము. సహకారోద్యమములో సంబంధమున్న వారికి దీనివలన కలుగు సౌకర్యములు బాగుగ తెలిసియే యున్నవి. ఒకవిధాన మిచ్చట చూచింపబడినది. ఈవిధానము సభిక్తతరది అవరణయోగ్యముగ చేసినయెడల నిపుడు కేకముగ కొంతపేద యొనకు చేసినవార మగుదుము.

హాట్ టుల్-ఫ్రీ పనులు, నిడదవోలు

దేశభక్త కొండ వెంకటప్పయ్యవంతులుగ రు

బుచ్చిరెడ్డిపాలెములో 19 వ తేదీని ఘనమగు స్వాగతము

గుంటూరులో 21 వ తేదీని గొప్ప స్వాగతోత్సవము

రాష్ట్రీయ, మంజులపట్టణకాంగ్రెసు సంఘములును, పురపాలకసంఘమును, గుంటూరుపురపర్షకులును, చలమయ్యసత్రంబ్రహ్మిణులు, యితరులును, విడివిడిగానన్యూన పత్రములును పంపించిరి

దేశభక్తునకు

బుచ్చిరెడ్డిపాలెములో స్వాగతము

నాయకుల సహస్వాసములు

యానెల 19-వ తేదీని దేశభక్త కొండ వెంకటప్పయ్య వంతులు, శ్రీయుత కాశీశ్వరావు, శ్రీయుత లక్ష్మీనారాయణ గార్లు మా గ్రామమునకు విచ్చేసిరి. పరిసర గ్రామములనుండి వందలకొలది జనులు వారి సందర్శనార్థమే వేచియుండిరి. నాయకులను మంగళవాద్యములతో స్వరాజ్యభజనలు సలుపుచు గ్రామోత్సవము జరిపి గ్రామపథ్యమందు అమర్చబడియుండు పందిరివద్దకు తీసువచ్చిరి. శ్రీయుత దేవవాద సుందరరామారెడ్డి గారి అధ్యక్షతక్రింద సభ ప్రారంభించిరి. నెల్లూజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షులగు శ్రీ జేయూరు సుబ్బరామిరెడ్డిగారు స్వాగత పత్రమును పఠపించిరి.

దేశభక్తుని ఉపన్యాసము

శ్రీ దేశభక్త కొండ వెంకటప్పయ్య వంతులుగారు వెదిక వెళ్లి గంభీరపన్యాసము గావించిరి. యీ గ్రామవాస్తవ్యులగు శ్రీయుత దేవవాద చంద్రశేఖరరెడ్డిగారి త్యాగమును శీలమును ప్రశంసించిరి. విదేశవస్త్రధారణలను ఆత్మగౌరవము నశించుచున్నది. ఇంగ్లీషువారెన్నడును తమదేశవిహ్వములను పరిత్యజించరు యే సమద్రమమైన నుండినయే పర్యవేక్షణగ్రముల వై నుండినను వారి దేశాచారములను గౌరవములను కాపాడుకొందురు. అట్లే మనమును హిందూత్వ క్రికిని మహాత్మదీయవ్యక్తికినిగల చిహ్నములను వదలిపెట్టగూడదు. స్వరాజ్యము అభిలషించిన మాత్రమునే ప్రయోజనము లేదు. కాశ్యసాక్షి కావలెను. కాంగ్రెసుసభ్యులుగా చేరుడు. పంచముల నుద్ధరించుడు. మహాత్ముని సిద్ధాంతములను అనుకరింపుడు. పటాటోపములతో ప్రయోజనము లేదు. చేతులను పనులను మరచిపోకుడు. మోక్షమును సంపాదించుటకు బుఘలు అరణ్యములలో దిరిగి కష్టములపా లగుచుండుట లేదు! మనమును స్వరాజ్యప్రాప్తికి అట్లే కష్టపడవలెను అని చెప్పిరి.

కాశీశ్వరరావుగారు

మహాత్మాగాంధీగారు రాజకీయరంగమునకు వచ్చిన తర్వాతనే యీ దేశములో గొప్పమార్పులు, ప్రయత్నములు జరిగినవి. బ్రిటిషువారు అధికములు కాని మహాత్ముడు లోకోత్తమ పురుషుడు. 1921-వ సంవత్సరములో స్వరాజ్యమంత్రిము పరించి దీక్ష బూని నారు. బ్రిటిషువారు దండనపద్ధతులను పయోగించిరి. 1922-వ సంవత్సరములో నాయకులు అరెస్టులలో ప్రవేశించిరి. సమస్త సౌఖ్యములు వదలి త్యాగదీక్ష బూని చీకటివోట్లలో ప్రవేశించి స్వరాజ్య తపస్సుచేయు ప్రారంభించినారు. రైతుల కష్టములను తొలగించుటకై యీవని ప్రోద్బలమును ప్రారంభించిరి. ప్రపంచములో అందరు స్వరాజ్యప్రాప్తి కలిగియుండగా మన మెన్నాభిప్రాయమును నుండేదము. ఒక తరములో యావత్తు అర్ధజాతీని ముందుముందు తరముల వారి కాశ్యకసౌఖ్యమును సమకూర్చుటకే అందరును జైలుకు వెళ్లేదము. జైలునుండి వచ్చినవారికే యుత్సాహముండగా మిగిలినవారు లేరు. రాటుమును నమ్మండి. స్వరాజ్యవ్రత దీక్ష బూనుడు అని వక్కాణించిరి.

లక్ష్మీనారాయణగారు

అంతట శ్రీయుత లక్ష్మీనారాయణగారు పుష్యవంశించిరి. జైలులో అమితసౌఖ్యముగా నుండునాయు, పుష్యము మేళమును, కళాకళలు శ్రద్ధ, వారి నిత్యోత్సాహములను చమత్కారముగా వర్ణించిరి. ఆంధ్రాని తమను పోగొట్టవలెననియు నుద్బోధన గావించిరి. కలముకన్నను గుణము శ్రేష్ఠమనచు శ్రీరామానుజాచార్యులవారు యాడిగవాని గుణమును బ్రాహ్మణ శిష్యులకు నిరూపించిన కథను సాధ్యత్యముగా నడిపిరి.

అంతట కారాగృహానికి ననుభవించిన శ్రీ వెల్లూరు శేషరెడ్డిగారు నాయకులకు వందనము లర్పించిరి.

సభ రాత్రి 8 గంటలకు ముగించబడెను. తర్వాత నాయకులు నెల్లూరువై ఆ రాత్రిమెయిలులోనే గుంటూరు వెళ్లిరి.

(ఒక విలేఖరి.)

దేశభక్తునిరాక

శ్రీయుత దేశభక్త కొండ వెంకటప్పయ్యవంతులుగారికి గొప్పస్వాగతము గుంటూరునందు నిన్ను (21 వ తేదీని) యిచ్చబడెను. నిన్ను ఉదయము 8-30 గంటలబండిలో దేశభక్తుడు అంధకాయకులతో గుంటూరుపురమునకు వచ్చెను.

ప్రముఖుల రాక

శ్రీయుత ప్రకాశంగారు ఈనెల 21 వ తేదీని మగలు 10 గంటలరైలులో మద్రాసునుండి వచ్చిరి. ఆ రైలులోనే శ్రీయుత గొల్లపూడి సీతారామకృష్ణ, అంక శివయ్య, ఆంధ్రరత్న గోపాలకృష్ణ శ్యామగారును దిగిరి. బ్రహ్మజోన్యుల ముఖ్యులు, వారిల్లి, దేశబంధు ముఖ్యులు, డాక్టరు గారుచుండ రావు, ధర్మానందస్వామి మంగయ్య గార్లు మొదలగు ఆంధ్ర ప్రముఖులుగూడ యీపురమునకు విచ్చేసిరి.

వైదమండ్రకు ఆనెలకు శ్రీ పురుషోత్తమదయచేసిరి. ప్లాటూ ఫోమునికడకు వచ్చుటకు అర్హతయివ్వలేదు. కాబట్టి గోల్డెన్ మిడనే గొప్పసంఘముగ నిలువబడిరి. ఏమోత కొంతమంది పోవునని కాబట్టిను వెళ్ళు పోలిసుభటులను ఉద్యోగియులను కాపలానుంచి పూలహారమును మారతులు కరిసెనని చెప్పలేను. శ్రీయుత కా. వెంకటాద్రిగారు వైదమండ్రువద్ద స్వాగతపద్యము లర్పించిరి.

స్వాగత పద్యములు

సీ. కులుకుకైత. పాలితి + కుటిలాలకములందు తావింపకెగదండ + తార్పిరెవరు, మునుపు వెన్నాతరం + గిణి కాత్రవుల నెత్తురుడివ కత్తులు + కడిగిరెవరు, ఆంధ్రదేశస్థ రా + జ్యోర మాలతాంగి నుడుట కంతుమరేఖ + బొదిగిరెవరు, కాత్రవో పరిసరా + కాంతభూముల నాణి ములైంపుగిడుగుల బూని రెవరు,

గీ. అట్టి బ్రాహ్మణకులమునః + బుట్టివట్టి కొండ వెంకటప్పయ్య స + ధ్వజనిలబ్రోచు లలిత కృష్ణాపగాదివ్య + సలిపిచి, కాని నాదమంగళగీతకలు సలింతు!

సీ. అమరావతి పట్ట + ణమున శేషించిన శిల్పనైపుణి ప్రతి + స్థించుకొఱకు, తాండ్రపాపయతోడ + తలగిపోయినమేటి బిరుదుంబు తిరిగి స్థా + పించుకొఱకు, కృష్ణరాములు దివి + కేగ గల్గిన తేట తెలుగుకైత కొఱంత + దీప్యకొఱకు, మఱచి పోయిన యుగం + ధర కార్యకూరతా విజ్ఞానములు నిరూ + పించుకొఱకు,

గీ. నాంధ్రు లన్యదేశము లేలు + నపుడుగలుగు చాకచక్యము దశదిశలో + చాటుకొఱకు తెనుగువారి పురాకృత + దివ్య మహిమ, కొండ వెంకటప్పయ్య మేల్కూర్చియె మున్ను.

సీ. ఎన్నార్లకిందనో + యెఱిగి ప్రిడదప్పతి మంచిగాదని విస + ర్జించినాడు, శననమందినదాది + సకలకష్టము లోర్చి కేశోప కృతికి య + త్నించినాడు, దివ్యాంధ్రమహిలోన + దేశ భక్తయత్ను గౌరవవిరుదంబు + గాంచినాడు, రవి యస్త మింపని + తాష్ట్రాధికారుల డిప్టోచగజూడఁ + గలిగినాడు,

గీ. గాంధీయంతటి సాగుపుం + గవునిచేత పరమపాఠ వనుడను కీర్తి + బడసినాడు, కొండ వెంకటప్పయ్యధీన + రుద్రాకండ ఆంధ్రమాత! నీపుర్యుతాశ్రియమనఁ జేసి!

గీ. అతుల కరకంకణారవ + శ్రుతులఁజేయు బంగరం బూల పూజల + ఫలముగాదె, ఆంధ్రమాతకు వేంకటప్పయ్య గలిగె, కాకయుండిన నీ గిణి + గణములున్నె?

గీ. దేశమెట్లెడ పూతసంఁజేశ మంపఁ గలుగు వేంకటప్పయ్య దివ్య + గళమునందు, వెన్నెల నవ్వు మనమండ్ర విజయ లక్ష్మీ తావికప్రంపునండలు + తార్చుగార!

కా. వేంకటాద్రి, కోలవెన్ను.

శ్రీమతి ఉన్నప్పలక్ష్మీబాయిమ్మగారు యితర సోదరికులుతో వైదమండ్ర పూలహారములు స్వాగతము అర్పించెను. ఎ.ద వేటి ఎత్తురక నున్నప్పటికి ఊరిగొత్తు పుష్పిణుల నుత్తు త్యాహమున జరుపబడెను. చలమయ్యగారి సత్రమునకు కేళు

స్వాగతము శ్రీ దేశభక్త వెంకటప్పయ్యగారు చేసిరి. వారికి సుతం (టప్టిలు స్వాగతమును సభాసించి.

సనాతనధర్మమండలి

సామంతులము మాడుగంటలకు దేశభక్తుని పూజోత్సవో సనాతనధర్మమండలివద్దకు కొనబోయిరి. ఆచట శ్రీయుత ఘనమగు స్వాగత మొసంగిరి. వెంకటప్పయ్యగారిని, ముఖ్యులు గారిని వస్త్రములు సమర్పించబడెను. ఆవస్త్రములు కారదాని కేశననుండిలి బాలికలచే నడుకబడి బహుచక్రగనున్నవి. దేశభక్తునికి రూ 116 యిచ్చిరి. ఆవైదమను తిగి నాణెల అపాత కాల నిమిత్తమే యిచ్చివేసిరి. చిన్నబాలిలు బహురమ్యముగా సంగీతమును పాడిరి. పిమ్మట స్వాగత పత్రము సమర్పించబడెను. అండుట కొద్దిగా దేశభక్తుడు ప్రత్యుత్తరము నడిచెను. చాల మంది శ్రీయుత అధ్యయనప్రధానలై సభ నలంకరించిరి అచటిసభ యంత బయ్యదముగ జరుపుటకు శ్రీకతి శ్రీబాయిమ్మగారే కావలెను.

బహిరంగసభ

సామంతులము 8-30 గంటలకు గొప్పస్వాగత బహిరంగ సభ జరుపబడెను. శ్రీయుత టంగుటూరి ప్రకాశం పంతులు గారు అధ్యక్షత వహించిరి. శ్రీయుతలు కా. వాశేశ్వరరావు గారు, భోగరాజు పట్టాభిషేకరామయ్యగారు, ఆంధ్రరత్న గోపాలకృష్ణయ్యగారు, బ్రహ్మజోన్యుల ముఖ్యులుగారు, యిర్రువెల్లి మంగయ్యగారు, ఆ. కాశేశ్వరరావుగారు, దండు వారాయణరాజుగారు, డాక్టరు ధ. రామచంద్రరావుగారు, కేశవరపు కామరాజుగారు, ధ. సర్వవారాయణగారు, బ్రహ్మజోన్యుల సీతారామయ్యగారు, వేమూరి ముప్పరామరెడ్డిగారు, యిర గుంటూరుప్రముఖులు, దేశబంధువి డిప్రూరి ముప్ప మ్మగారు, బ్రహ్మజోన్యుల శ్రీమతి ఉన్నప్పలక్ష్మీబాయిమ్మగారు, మొదలగు శ్రీరత్నములు సభ నలంకరించిరి. పిమ్మట నొక బాటడు హిందూ స్వాగతపత్రము నర్పించెను. గుంటూరు పురపాలక సంఘముతరపున సంఘాధ్యక్షులై స శ్రీయుత వడింపల్లి వెంకటేశ్వరసింహారావు పంతులు గారు స్వాగతము ముగిసిపెట్టు కృతము నర్పించిరి.

దేశభక్త!

1. గుంటూరు పాతల తరపున పురపాలకసంఘమువారు తమకు హృదయపూర్వక మయిన స్వాగత మొసంగుచున్నారు.

2. ఆంధ్రదేశమునకు నాయకత్వము వహించి మీరు చూపిన అసమానమైన దేశభక్తిలనను త్యాగములనను, మన యీపురము ఆంధ్రరాష్ట్రమునకే గాక ఆర్యావర్తమున కంతయు మేల్బుంతియై విరాజిల్లుచున్నది.

3. మీరు జగన్నిర్యాణకుడగు సర్వేశ్వరుడు దిగ్విజయమును పూర్ణాయువును ప్రసాదించుగాక!

గుంటూరు పురపాలక సంఘము.

శ్రీయుతలక్ష్మి వెంకటప్పయ్యగారు గుంటూరు పట్టణ కాంగ్రెసు సంఘము తరపున పంపించిరి. శ్రీ చీమకర్తి బసవయ్యగారు గుంటూరుపురపర్షకుల తరపున, శ్రీ ఉన్నక శ్రీ నారాయణగారు గుంటూరు మండల కాంగ్రెసుసంఘము తరపున, స్వాగతపత్రములను నర్పించిరి.

భక్తాశేసరా!

అజన్మదేశసేవావ్రతకదిక్షాపరాయణులును, అభిలభారత దేశీయ స్వతంత్రతా మహా మహిమ మూలకంద్రప్రాయులగు మహాత్మా గాంధీగారి కాంధ్రదేశ ప్రతినిధి స్వరూపులను, సహాయనిరాకరణ మూలమంత్రి పునర్వ్రతకదిక్షా విజయకంకణులును, నిరంతర సకల జనోత్సాహ కార్యవిధానానాన సమాధీన మానసులును నగు తమ. కీనాటికి స్వాగతలేము నొసంగగలుగుట మాదగు పూర్వపున్యాపాకము.

ఆర్యవర్యా! యుగ్మబాలతో సుర్యసేనామృతపానానం దలహరిం దోగి, తప్పకుడుగులతో ధర్మగవనవిలాసముల దాగ నెఱిగి, విద్యాభ్యాసముతో వివిధదేశ రాజ్యాంగవిధానావీచి పరంపరల ముగితి తేలి, న్యాయవాదిత్వముతో నానాధర్మకార్య దిక్షాపరతంత్రులై మా గుంటూరుమండలమునకు నాయకమణులై యలరారిన మీగుణముల విప్పిచెప్ప మాకు కక్యము గా తున్నతుది. ఏనాడు మహాత్ముడు తమ కాంధ్రదేశమహానాయకాభిషేకము కావించెనో, యేనాడు సహాయనిరాకరణ త్రిపుతనుందరి ప్రతినిధులు ప్రధానీయ హృదయఫలకమున కాశ్యత కళా విలాసముల నెలకొనియెనో, యేనాడు స్వరాజ్యసంపాదనార్థతయం దగ్రస్థానము వహించిన జనపదములై పునకు మీ దయారసపూరితదృష్టులు మరలెనో యానాటినుండియుండ దమ కొనసాగిన పరిశ్రమ, తమకొనసాగిన త్యాగము, తమరు చూపిన సాధారణసాత్త్విక మేము వేరుగఁ జెప్ప సక్కువలేదు.

పరిపాలక పైనికనికాయ భంపరలచే బరిపూర్ణమయ్య న్ని గుంటూరుమండల మహాపరంగమును గడలేని కాంతిపైనిక బృందముచే నలంకరించి, యగ్ని గోళపరంపరల కడనెగిన ప్రజా మమే ప్రత్యక్షముగ బోరునలిపి, కరనిరాకరణ మహాపహ మును దరులు బోలల బారింది, గుంటూరుమండలమును రెండర బాణ్ణిగ నొనరించిన మిన్నెపుణి బ్లాపూపాత్రము. ఇన్ని యన్ని యనలే? స్వాధ్యక్షగదుదుభిధ్యానము కర్ణతాడిత మైనదే ప్రధానకర్తృత్వమున స్థాపనమున కేగి, పునఃకార్యనిర్వహణమునకు మానసిక గను దైవికముగను గ్రమశిక్షను బొంది మాకన్నుల కటపు దీర్చి, మాయుత్సాహము నినుమడింపజేయ, మాదైర్య సాహసముల దృఢీకరింప దృవమండలాంతరవాసులకు నూతన భాస్కరదయమటుల యాంధ్రదేశ సహాయనిరాకరణవాదులకు గాంధీతేజమటుల నేడు మాయెడుట ప్రత్యక్షమైన తమదీక్షా పుత్రము వర్ణనాన్వయము.

ధీరాగ్రగణ్యా! భవత్సందర్శనానంద పారవశ్యంబున మాటలు రావన్నయవి. ఇంక దమనాయకత్వమున తరల జరుపబోవు కార్యక్రమమున మేము మాపలసిన ధైర్యోత్సాహ విలసనముయొక్క దౌర్భాగ్యమునుగూర్చియుగంపము కలుగుచున్న యది. కావున మాయాస్వాగతతేజము ననుగ్రహించి, మహాత్మా గాంధీగారి ప్రియశిష్యులైన మీరు వారివలె సర్వసంగపరిత్యాగ ము గావించి, భగవంతుని సంపూర్ణ సానుభూతికి బాత్రులై, మాలొడనిననించి భావికార్యక్రమము నత్యంతజుప్రదముగ నిర్వహించుటని ప్రార్థించు,

గుంటూరుజిల్లా కాంగ్రెస్ సంఘసభ్యులు.

గుంటూరుమండల త్రిత్విక సంఘముకరవున శ్రీ మంత్రి శుభ్రాజుగారు స్వాగతప్రకటన గల్పించుచు దేశభక్తుని పాద పూజ కట్టుముమాటపడనార్హ (మాపాములు) గూడ సమర్పించు కొనిరి. ఈ స్వాగత సమయిని యు ఖద్దరు నై ముడింపబడెను. కొన్ని అద్దమనందుంపబడి చుట్టుముట్టింపబడెను వీరికి వేరొం తం శంభుకాశ్రమిగారు ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘము తరపున భగవద్దీక్షాని మాను కోకములుగల బ్రాహ్మణసముదాయ ఆధి పుత్రుల దేశభక్తులకు సమర్పించిరి.

శ్రీయుత-దేశభక్త

కొండ వెంకటప్పయ్య పంతులు గారికి

స్వాగత ప్రము

శ్రీ. శుభ్రాజుగారు సమే కృత్యా లాభాలాభా జయజయ తతో యధాయ యజ్ఞస్వ వైవం పాప మవాప్యసి. కం. ఇతి శుభ్రము కష్ట మితి మన, కిది లాభం బిది యలాభ + మిది జయ మజయం, బిది యనక యుద్ధమాదుము, పడపడి నిను బొందబోదు + పాపము పారా! శ్రీ. కర్మణ్యే వాధికార స్తే మా ఫలేషు కదావ న మా కర్మఫలపేతు రూర్ష రాత్తే సంగోఽస్యకర్మణి. తే.గీ. కర్మమే నిమగ్నగాని + కర్మఫలము, కోర్కె యెన్నందు కాదునూ + గొంతిడుక, కర్మఫలపేతుకవు నీవు + గా మ మతి య, కర్మమందున దగులము + గలంగనీకు. శ్రీ. శ్రేయా స్వధర్మో బినుణః పరధర్మో తస్యవస్థితాత్ స్వధర్మ నిధనం శ్రేయః పరధర్మో భయావహః. చం. ధరణిని లెస్సచేయు + పరధర్మముకంటెను అద్దయున్ మహా భవరక్షయ్య మేలు నిజధర్మము తా గుణహీన మైనదే మరణము సంభవించినను + మంచిగా నిజధర్మమును నో నర పరధర్మ మెల్లను పంపనంబున బాడ భయావహంబు నూ.

ఆంధ్ర రాష్ట్ర బాలీయోగ సంఘము.

ఇదికాగానే కొందరు కొన్ని కష్టముల జరిగిరి. ఒక దేశ భక్తుడు తాను బీదవాడని యా, తాను యెమియు అర్పించుకొనలే ననియు ఒక శ్రీరామమాతను పంతులుచారికిచ్చెన.

శ్రీయుత సేవకుర్తి సత్కృతమృగాయ శ్రీలలితపుత్ర దేశబంధు దత్తపురి నుబ్బున్నగారికి స్వాగతప్రకటన గల్పించిరి. బాకట్ల నరసింహారావుగారి భార్యకు జబ్బుచేసినప్పుడు గాంధీయుపు కట్టిన నూలబాటలను దేశభక్తులకు కట్టుముగ సమర్పించెను.

మరియొకడు (శ్రీలలిత నొకరు) కొలునొప్పి కట్టినప్పుడు ఒకరూపాయ నుడుపుకట్టగా కుడిదినదని ఆరూపాయ కూడ సమర్పించబడెను.

ఈసభ్యులను కాగానే దేశభక్త శుభ్రాజుగారు యిచ్చిన డూ 116 జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘమునకు యిచ్చిననీయు దానిని కాంగ్రెసుదళులనిమిత్తము శుభ్రాజుగారివలె వినియు దేశభక్తు లు చెప్పెను.

తనకు సహాయకర్తృత్వమందలిలో యిచ్చిన ఖద్దరు కావత ను పేనుతనకు నేలమునేని ఆదేశమును అపారకాలకే యిచ్చ నలయునని చెప్పెను.

శుభ్రాజుగారు, రామమండ మొదలగువిగూడ నేలము చేసి వైకము రా బట్ట న ల యు న ని కోరి. బారికలు ప్రత్యేకము కా ర దా నికేతనమునందు తయారచేసిన నగిడి పని చెక్కిన ఖద్దరు కండురా (ఎంబాయిడరీస్కు) గూడ సమర్పించబడినది. దానిని అకారదానికేతనమువారికి మరల దేశభక్తు లు అర్పించెను వీరికి దేశభక్తులకు దేశబాంధవియును మహా పహ్యాసములు చేసిరి.

తాను తిరి జిల్లాకలెక్టరువారి యెదుట హాజరు కావలసి యుండుటచే శ్రీ బ్రా శుబ్రహ్మణ్యంగారు 21 వ తేదీనె తిరిగి రాజరుహేంద్రవరమునకు వెదలిపోయిరి. 22 వ తేదీనె దాక్టరు కట్టాభిగారు వెల్లిపోయిరి. మిగిలిన ప్రముఖులు కొందరు 22 వ తేదీ రాత్రి బయలుదేరి వెదలనున్నారు.

శ్రీరుత ప్రకాశం, శాశ్వరరావుగారు 22 వ తేదీ రాత్రి బయలుదేరి కాకాడ వెళ్లుచున్నారు.

దేశభక్తుని మామరైకు దేవమస్వస్థ గ నందుటచే యం కొక వాములకును వారు యెవటికి బయలుదేరు.

22 వ తేదీ సాయంత్రము గొప్ప మహాభ జనగున. ఆంధ్రదేశ నాయకులు, శైలుకు వెల్లిచ్చిన వీరులును ఉపన్యసిం చెదరు అని మా కాకాడ గుంటూరు విశేషులు గుంటూరు నండి 22-వ తేదీని వ్రాసిరి.

పోస్టులు ప్రకటనము:—బక్షిబాక్సికాకు కొలంబో మీరుగా వెల్లి తెలుగుయెంబుల జెనరలు పోస్టాఫీసులో మార్చి 24, 28 తేదీలయ సాయంత్రము 6.25 గంటలకు కట్టివేరు లును.

డాక్టరు ముత్తుగారు:—వీరు మల కేసరమునది చెన్నైకు వెళ్లిరి. ఎక్కడయో మంత్రి ఏ. పి. పాతోగారి యింట బసచేసి యున్నారు. 23—24—25 తేదీల సంగ్రహము నందురు. 26-వ తేదీ సాయంకాల మిటనుండి రైలుమీద బొం బాయి వెల్లి ఆటనుండి పీఠులో అంగ జేకమున కేగెదరు.

శ్రీరామనవమి మహోత్సవము

గానసభలు

మార్చి 26 వ తేదీ మొదలు ఏప్రిల్ 12 వ తేదీ వరకును ప్రతిదినమున బాట్టిటవును తాతా ముత్రికావ్యవహారికా చౌగాబాద నాటకాల కెదుటనున్న 17 వ గృహమున గాన సభలు జరుగును. ఏప్రిల్ 2, 9, 10, తేదీలను సాయంకాలము 6 గంటలకును తిక్కిన రోజులలో రాత్రి 9 గంటలకును ప్రారంభమగును. ఎన్. మనిచెంగలాయునెట్టి (చెన్నై పురిపోస్టుల డిపార్టుమెంటు), ఎన్. శుబ్రహ్మణ్యంగనెట్టి, లలిత రంగంఎన్. రమణయ్య (శ్రీకా (రైలు నీమిగ్గు గన్నదియ్యూతాన వర్తకులు) గార్ల యుత్సవమును జరుపుచున్నారు.

ఈనెల 26 వ తేదీనోరువారం రాత్రి 9 గంటలకుచుట ఆర్. పద్మనాభభగవతరుగారు వేసుగానమున ఆర్. నారాయణభాగవతరుగారు ఫిడేలును, ఆర్. భాగవతిభగవతరు గారి మృగంగమున జనకప. ప్రతిదినమున రమణయ్యనెట్టి గారు జలతరంగమును గూడ వాయింతుచుండురు.

చింతామణి గలభాకేసు

ఈ కేసులో 28 మంది ముద్దాయిలకు చెవి ఆకునెలలు కలి కట్టి వేయబడెను. వారు మైసూరు చీపుకోర్టుకు అప్పీలు చే యగా కి మ.ది మహమ్మదీయులకు కిట్టె దు వేయబడెను.

సంయుక్త రాష్ట్రములలో మ్యునిసిపలు ఎన్నికలు

అనహాయవాదులు చాలమంది ఎన్నుకొనబడిరి ఈ రాష్ట్రమునందు మ్యునిసిపాలు సంఘముల ఎన్నికలలో అనహాయవాదుల పోటీ చాల హెచ్చుగా నున్నందున కాశ్యా ల్పానా మధికముగా నున్నది. అనహాయవాద ప్రముఖులలో పూవు తిన్నుకొనబడిరి. వివరముల నింకను రెండుకాలము.

మహమ్మదీయ ధర్మదాయ ముల బిల్లు

శాసనసభవారిచే సంగీకరింపబడుట (భారత శాసనసభ)

గ్వల్టి, మార్చి 22:—ప్రశ్నోత్తరముల యనంతరము అల్లులు కాశీముగారి వాకప్ ఎన్టీలులను రిజిస్టరు జేయవలెనని బిల్లు మూడవమాసంగి కారమునందుటకు చర్చకు వచ్చెను. వాకప్ ఎన్టీలును రిజిస్టరుజేయవలెననియు మట్టాల్లి (ధర్మరత్న) సరియగు లెక్కలను ప్రకటింపవలెననియు విధి గోరుచున్నది

అల్లులు కాశీముగారు

ఈసభ్యులువారి బిల్లుయొక్క ఫలితములను చాల తగ్గిం చుమాట్టుల గావించిరి. పరిపాలనాధికారమును గురించియు, జిల్లా అధికారుల కెక్కువశ్రమ నీయమందుటకును కొన్ని నియ మముల తగ్గించిరి. ఇందు రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములకు సంబంధించిన సమయముగూడ నుండటచే ఎన్నడెప్పుడు నీబిల్లు శాసనసభలో నికి చేరలయునో నిర్ణయించు నధికారము స్థానిక ప్రభుత్వముల కోసగలడెను. మహమ్మదీయ వాకపుల ఆప్తనందలి 3 వ సెక్షను నందు కర్మింపబడిన ప్రైవేటు భగ్నాదాయములను, మత భర్త ముల ప్రస్తుతప్రకారము పాలింపబడు ఆదాయములను ఈ బిల్లునుండి తొలగి పబడెను. ధర్మదాయములకు సంబంధించిన లెక్కలను 18 పాలసకర్తలు కొద్దవాటికి జెంబుపలెనని ఈ బిల్లుగోరుచున్నది. సం. కు 2000 వైగా నాయాయుగల అనివాకపులను తప్పక లెక్కలాలతెగిఫి చేయించవలెను. ధర్మ దాయమునుండి తగిఫి ఖర్చులు వెచ్చింపవలెను. ఈ నిబంధన ప్రకారము ప్రవర్తింపని పట్టాల్లి మొదటిమాత 500 జామా దున, తరువాతి నేరములకు రు 2000 జరిమానా మూడు నెలల జైలుదండము బాధ్యుడగును. ధర్మదాయముల రిజిస్టరు కేసి కొని లెక్కల తగిఫి కేయించి ప్రకటింపుచు దేశమెని ముత్రమే ఈ బిల్లుయొద్దేశము. ధర్మకర్తలు భవమహరించిన యెంల ప్ర బలు కొద్దనందు చర్చవీసికొని దానిని చక్కబరుచుట కింజుత న విలగును.

వీరుద్దమగారు ఈబిల్లును తిరిగి ప్రకటింపవలెనని గోరుగాని లాభములేపోయెను. హాయిలిగా రిల్లునుడివి. ఈబిల్లులన ప్రభుత్వాధికారుల భారమధికమగుచే ప్రభుత్వసభ్యులు మొరట చెదిర్చిరి. కాని సరింపబడినతరువాత శాభారముతగ్గింపబడుటచే నందుతో బోధ్యము కల్పించుకొన న ద్వేషింపలేదు. బొంబయి మహా న్యాయములు ఈబిల్లును అంగీకరింపవలెననికొలదిదినములక్రిందట నే కోరిరి. అంతట బొంబయి ప్రభుత్వమువాటికి కించంపిలిచి, ఈబిల్లు బొంబయిలోని అధిక సంఖ్యాక మహమ్మదీయు లంగీక రించుట లేదనియు తిరిగి సంస్కరింపబడిన బిల్లుకు ప్రకటింప వలెననియు, కొరకు కొలదిదినములకుల క్రింద నే కంతిసాస గీరు ఈవిషయమున బాగ్రతగ నడచుటకుగాను ఏయే భగ చుల మతి భగ్నదాయముల కిదిరర్థింప వలెనో నిర్ణయించుటకు రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వముల కధికార మొగగవలెను. బిల్లుందు సరిణ నొనర్పవలెనని ప్రభుత్వమువారు కోరుచున్నారు.

తిరువాతి గర్ వేపుగా రి:యలకు సవరణ నుపపాదించ గా నంగీకరింప బడెను.

మూడునెలల జైలుదండము తొలగింపవలెనని మరియొక సవరణ యుపపాదించబడి సభయం కధిక సంఖ్యాకులచే సంగీక రింపబడెను.

నియోగిగారు లేచి, సభయందు ప్రభుత్వమగారి వశీగారు నురణ నుపపాదించరాదని అభ్యంతరమును దెలుపగా శ్రీ హాయిలిగా రాసవ:ణుల తివేయన ముగ్యుకొనెను.

అల్లు సరింపబడిన రూపమున కాశీముగారిబిల్లు సభవా రిచే సంగీ రింపబడెను. తరువాత సభవారు ఫలచరముల రలేరిరి

భారతఖిలాఫతుసంఘము 1921-22 సంవత్సరమునకు ఆదాయవ్యయముల లెక్కలు

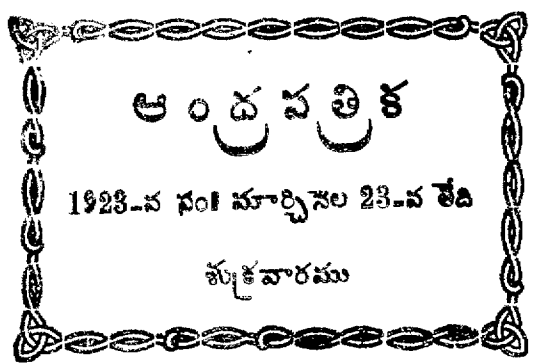
ఈ లెక్కలపుస్తకముల నొక గణితశాస్త్రవేత్త (చాన్సరు ఆక్సాంబ్రింజు) తగిఫి చేయుచున్నాడు అది చెప్పిన కట్టి కెటు ప్రకటి పునెను. 1921 లో ఆదాయము 22,56,444 రూ పాయలు దీనిలో సరికత్తెనము నిలువగూడ చేరియొగన్నది. 1922 లో 27,22,875, రూపాయలు ఆదాయము కల్పింపెను. ఈసాము లో చాల భగము అంగోగాదోరతనములకు సంబంధించెను. యి కొంత వ తియనిచ్చాలయములకు ద్యయపరచబడెను.

17,80,927 రూపాయలకును అదేముఖ్యు ది.ప్ర.వెను

రుద్ధిరోద్ధారి సంవత్సరాది సంచిక

సంవత్సరాదిసంచికలు తయారైనవి. చందా బార్లకు పీ. పీ. బి. పంపుట ప్రారంభించితిమి. నెంబర్ల బారిగా కోజి కొంతమందికి రవాణా చేయబడుచుండును. దినపత్రిక సంవత్సర చందా దారులకు ఖరీదు 1-0-0. వారపత్రిక చందా దార్లకున్నా దినపత్రిక సంవత్సరతక్కువ చందా దార్లకున్నా ఖరీదు 1-4-0 నిర్ణయింపబడినది. ప్రతిసంచికకు తపాలవ్యయము 0-4-0, మదిఆర్డరు రుసుము 0-2-0 తగులుబడి యగుచున్నది.

భాషాభిమాను లెల్లరు తప్పక స్వీకరించి నూ యాద్యమమునకు తోడ్పడ గోరుచున్నాము. వ్యవస్థాపకుడు.

పశ్చిమాంధ్ర దేశపు కలుపు : నాయకుల ధర్మము

కర్నూలు, బళ్లారి, అనంతపురమండలము లందు 1921-22 సంవత్సరమున ప్రబలిన కాటకమును గూర్చియు, దానిని నివారించుటకు జరిగిన ప్రయత్నములగూర్చియు వివరించెడి నిశ్చితక వెలువడినది. పశ్చిమాంధ్ర దేశమున తరుచుగ కాటకములు చెలరేగుట విపాదజనకము. కాటకనివారణమునకు ప్రభుత్వమువారు చేసెడి ప్రయత్నములు శాశ్వత లోపయోగము గలిగించుటలేదు. తాత్కాలికముగ కొంత ఉపశమనము గనుపించినను, దాని ఫలిత మప్పుడే అంతరించుచున్నది. ఈ విషయమునుగూర్చి ఆంధ్రనాయకులు పీఠముగ యోచించుట అత్యంతావశ్యకము. ప్రస్తుత సందిగ్ధసమయమున దీని యవసరము మరింతగ గనుపించుచున్నది. పశ్చిమాంధ్ర దేశమున నూలు వజ్రకుటయు, నేత నేయులయు ప్రజలలో మరపునకు రాలేదు. వెనుకటివృత్తు లింకను అంతరింప లేదు. పశ్చిమాంధ్ర దేశమున ప్రతిపంట విస్తారము. తగు ప్రయత్నములజేయుచో, కద్దరును తయారుజేయుటకు పశ్చిమాంధ్ర దేశమున గల వసతులు మరియొకభాగమున నున్నటుల గనుపింపవు. కూలియు చౌకగ నుండును. కఱపుచే పీడింపబడువానికి, రాటపు పరిశ్రమయు, నేతపరిశ్రమయు, మిగుల సనుకూలముగ నుండును. వారికి భుక్తియు, దేశమునకుమక్తియు, లభించును. ప్రభుత్వమువారు రేర్పరిచిన కాటకనివారణపు ఏ ఏటలకిన్నీ, రాటమును మగ్గమును పురుషులకే గాక స్త్రీలకును పిల్లలకునుగూడ ఎక్కువ బాగుగ అక్కరింపవచ్చును. కద్దరునిర్మాణము త్వరితముగ పూర్తి గావలయునని అందరును కోరుచున్నారు. ఇదియే, స్వరాజ్యసాధనమునకు మూలాధారమని గ్రహించబడుచున్నది. ఇట్టిస్థితిలో కద్దరునిర్మాణమున కనుకూలములగు ప్రయత్నములందు కృషి జరుగినచో, అమూల్యవశాకము జారిపోవును. ఇంతటి పూర్వము సాగిలాపురప్రాంతములందు కద్దరునిర్మాణమునకు కొంతప్రయత్నము జరిగినది. ఆ ప్రయత్నమునకు గిరివ ఫలితము చేకూరినది. ఇట్టి ప్రయత్నము పశ్చిమాంధ్ర దేశమునంతటను తిరివిగ

కొనసాగవలయును. చురుకుగ బనులు జరుగుచో, ఆంధ్రదేశ మొక్కటియు హిందూదేశమునకు సరిపోవు కద్దరును తయారుజేయగలుగును. 1921-22 సంవత్సరములందు, బళ్లారిలో అదోని, అలూరు, బళ్లారి, సిరుగుప్పతాలూకాలు తొమ్ముచే పీడింపబడెను. అనంతపురమండలము నందు, గుత్తితాలూకా యంతయు, కర్నూలుమండలమున కర్నూలుతాలూకా కొంతభాగమును తొమ్మిడితము లయ్యెను. వర్షములు బాగుగ గురిసినగాని, నల్లరేగడభూములలో పంటలుపండవు. వర్షములేమాత్రము వెనుదీసినను, తొమ్మిడిత తాండవమాడుచుండును. జలాశయము లీ ప్రాంతములందత్యల్పములు. క్రొత్త ప్రాజెక్టుల నిప్రాంతములందు నెలకొల్పవలయునని శాసనసభ్యు లెంత మొరబెట్టినను, ధనాభావము సమాధానముగ జెప్పబడుచుండును. ప్రభుత్వమువారు తెస్తునర్కుల నారంభించునప్పటికీ, సామాన్యముగ కఱపుబాధ మిక్కుటముగను. పరిశ్ర జరిగినప్పటికీ, రిలీఫ్ వర్కులను స్థాపించునప్పటికీ మరకొంతకాలము కట్టును. కఱపు ప్రారంభము గాగనే, ప్రజలకు తక్షణోపశాంతి గలుగు మార్గము గనుపింపదు. తెస్తువర్కులందు ప్రజల కంతగ నమ్మకము లేదు. వీనిలోనికి, ప్రజలు చొరబడుటకు ముందుకురారు. రాళ్లుబగులగొట్టువని, విశేషకృషి తో గూడుకొని యుండును. రోడ్లకును కొండలకును దూరముండుచోట, తొమ్మిడితలు చాల తిప్పలుపడుదురు. దూరమునుండి రాళ్లను మోదికొనిరోడ్ల యొద్దకు దేవలయును. కష్టమునకు తగిన కూలి లభింపదు. ఇటీవల విచారణసంఘము వారు ప్రచురించిన రిపోర్టు ప్రకారము, జయిలులోని ఖయిలీల కిచ్చెడి భోజనవసతు లయినను, తొమ్మిడితలు తొరకుటలేదు. తొమ్మిడిత వారణమునందు, ప్రభుత్వపు సిబ్బందిఖర్చులుగూడ చేరవలయును. పనిజేసి కులీవారికన్నను, పనిజేయలేనివారి కిచ్చెడి డబ్బు ఇంకను అల్పము. కఱపు చట్టము క్రింద, తొమ్ము వచ్చినదని గుర్తించునప్పటికే పుణ్యకాలము గడచిపోవును. కఱపుచట్టమును మార్పుజేయుటకు, విచారణసంఘము వారు కొన్ని సూచనల గావించిరిగాని, అవి అనుకూలములుగ లేవని వెనుకదెలిపి యుంటిమి. ప్రస్తుతము జరుగుచున్న ఏర్పాటులు, తొమ్మిడితల ఆత్మగౌరవమునకు గాని, స్త్రీమానసంరక్షణకుగాని, కుటుంబ శ్రేయమునకు గాని, ప్రోద్బలమొసగజాలవు. కఱపునివారణమునకు, రాటమును సహాయముగ గైకొనవలెనని, విచారణసంఘము వారు సూచించిరిగాని, ప్రభుత్వాధికారు లీసూచన నెంతవర కామోడించెదరో తెలియదు. ఏది ఎటులున్నను, ప్రభుత్వమువారు చేయదగినసహాయము అల్పము. ప్రజలేయీభారమును చేకొనవలయును. తొమ్మిడితుల యక్కరలు, ఆంధ్రనాయకులకు దెలిసినంత చక్కగ, సివిలియను అధికారులకు దెలియజాలవు. కఱపుచట్టపు నాల్గొకసలను, దాటిబోవుటకు అధికారులు సమ్యుతంపరు. ఆంధ్రనాయకు లీచట్టపు నిబంధనలవలన కట్టుబడియుండవసరములేదు. ఎక్కువ విశాలదృష్టితో వీరు ఈ సమస్యను వీక్షింపవచ్చును. పశ్చిమాంధ్ర దేశమున తొమ్మిడితులపట్ల, గాంధీమహాత్ముడు మిగుల సానుభూతి జూపియుండెను. ఇందుకొరకు విశేషధనసహాయమును ఇచ్చించియుండెను. రాటము, కఱపునకు వజ్రాయుధమని, మహాత్మునికి గాఢవిశ్వాసము గలను. అట్టివిశ్వాసము నలవరుచుకొని, ఆంధ్రప్రముఖులు పాటుబడుటచే, కఱపు యాపు మాయము, తాత్కాలికోపశాంతివలన లాభముండదు. ప్రతిసంవత్సరమునను గనుపించెడి తొమ్మి

దేవత నెవర్కొనుటకు, తాత్కాలికోపాయములు పనికిరావు. శాశ్వత ప్రయోజనము గల మార్గము నవలంబించుట యత్యవశ్యకము. ప్రభుత్వమువారు దీనికొనెడి చర్యలను, వారు దీనికొన నిండు. తొమ్మిడిత వారణమున కవి ఏమూల? ప్రజాప్రముఖులు ప్రభుత్వప్రయత్నములతో సంతృప్తి జెందక, స్వప్రయత్న బలమువలన పశ్చిమాంధ్ర దేశమునుండి తొమ్మును పూర్తిగ బారిద్రోలవలయును. అందువలన, ప్రజలు సుఖపడుటయ గాక, స్వరాజ్యసిద్ధియు చేరునకు రాగలదు.

అవసరకర్తవ్యము

గాంధీవారము ముగిసి, అయిదుదినము లయినది. గాంధీమహాత్ముని నిర్బంధ దినమునందు, ఆ సేతుహిమాచలపర్యంతమును ప్రజలు తమ దేశభక్తిని వెల్లడించుటలో అత్యుత్సాహము జూపిరి. మారతాశము నవలంబించిరి. సభల గావించితిమని నిశ్చయమును కల్గిడిజేసిరి. ఆపవిత్ర దినమున జేయబడిన నిశ్చయమును ప్రజలు తుదివరకు తేడకడిక్షతో కొనసాగింపవలెను. కేవలతీర్థానముల జేసిన తమాత్రానలాభముండదు. తాత్కాలికోత్సాహము గనుక అవినంత మాత్రాన లాభముండదు. ఈనిశ్చయమును ఈయుత్సాహమును క్రియారూపమున పరిణమించి శాశ్వతలాభము గలిగింపవలెను. ముప్పదియవ ఏప్రిలు తేదీలోపుగ, కాంగ్రెసు గోరిన ధనమును, ఐచ్ఛికభటులను సమకూర్చవలయును. లేనియెడల కాంగ్రెసు కార్యక్రమము కొనసాగ నేరదు. నిర్మాణకార్యక్రమమును త్వరితముగ పూర్తిజేయవలయును. నిర్మాణకార్యక్రమము సర్వాభీప్సములను చేకూర్చగలదు. శాసనోల్లంఘనమున కిది మూలాధారము. ఇందుకు అన్నిపక్షములవారి తోడ్పాటును గైకొనవలయును. సహాయ నిరాకరణావలంబులు, ప్రారంభించిన మద్యపాన నిషేధోద్యమము, అస్పృశ్యతా నివారణము, కద్దరునిర్మాణము, జాతీయసంయోగము, వితవాదుల సమ్యక్తినిగూడ బడయుచున్నవి. జస్తిను పక్షమువారు గూడ వీనియవయోగము సంగీకరింపవలసి వచ్చుచున్నది. కాంగ్రెసునందలి ఇరుపక్షముల వారును, వీని యవసరమును గుర్తించుచున్నారు. ఇట్టి సందర్భములందు, కాంగ్రెసు కార్యక్రమము చుడుకుగ కొనసాగనియెడల, అలోపమునకు దేశప్రముఖులే బాధ్యత వహింపవలసియుండును. ప్రజాహృదయము సౌమ్యమగుచున్నదనియు, గాంధీమహాత్ముని యెడలను కాంగ్రెసునెడలను వారి యుత్సాహము తరిగిపోవలేదనియు, తగురీతిని నడిపించుచో వారు నడుచుటకు సంసిద్ధులుగనున్నారనియు, గాంధీవాసరమున జరిగిన మహోత్సవములే తార్కాణములు. ఆంధ్రదేశము ఇతర రాష్ట్రములకు వెనుదీయక, తనధర్మమును నిర్వహింపవలయును. కాంగ్రెసుసభ సీవత్సరమున జరుపబూనిన ఆంధ్రదేశము, కాంగ్రెసు ఆజ్ఞలను చక్కగ పాలింపనిచో, నగుబాట్లు లోనగును. ఆంధ్రదేశ పర్యటనము నిమిత్తము, ఆంధ్రనాయకులు బయల్పడలిరి. వారి రాక నవకాశముగగొని, ప్రతిమండలము వారును వారియు పదేశముల నమలులోనికి దెచ్చుట అవసరకర్తవ్యము. తామసింపుట కిక తడవుగాదు. వెనుకముండుట కిది తరుణముగాదు. విలువయగుకాల మిదివరకే వృథాయయ్యెను. ఆంధ్రనాయకులు దేశమధ్యమున లేనిసమయమున ప్రజలుపేక్ష వహించినను వారు మరల, విచ్చేసియున్న ఈ సమయమున ఉపేక్ష వహించుట తో సమగును. నాయకుల త్యాగము

భూమిజలతయు బ్రహ్మత్యమువారే స్వాధీనము చేసికొన
తలెనని స్వాధీన గారు తీర్మానము నుపపాదించెదరు.

ప్రజల యువేక్ష మూలమున ఫల
రహిత మగును. నిరాకరణాదిక్షును పూర్ణముగ
వలంబించువానివారుగూడ, ఇక్కార్యము
సఫలమగుటకు శక్తివంచనలేక పాపనడవలయు
ను అంగవిద్యార్థులును, న్యాయవాదులును తిలకు
స్వరాజ్యసాధికి సామ్య నిచ్చుపట్ల ముందుకు వచ్చుట
అవసరము. వీరివలె, మిగిలినవా రెల్లరును
తమ సానుభూతిని క్రియాపూర్వకముగ వెల్లడింప
త్రార్థితులు. అన్ని తరగతులవారును, అన్ని సంఘ
ములవారును ఇతర భేదములను పాటింపక, దేశ
క్షేమమునే ప్రధానముగ నెంచి, మహాత్ముని
యెడల నిజభక్తి గనుకటచుచో, అచిరకాలములో
మహాత్మునికారాగ్రహవిముక్తియు, స్వరాజ్యసిద్ధియు
చేకూరుటకు ఎట్టి యభ్యంతర ముండనేరదు. ఐక
మత్యమునందే బలము గలదు. కార్యక్షేమముందే,
విజయము గలదు.

సివిలువివాహచట్టము ఆమోదించబడుట

ఇంతకాలమునకు సివిలు వివాహచట్టము
సామాన్య శాసనసభవారిచే సంగీకరింపబడి
శాసనమయ్యెను. డాక్టరు గవరుగార్లశ్రమ ఫలిం
యెను. జాతిభేదములను పాటింపక వివాహముజేసి
కొన నెంచినవారికి, రక్షణసంస్థలకు చాలకాలము
నుండియు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నను, అవి విఫల
మగుచుండెను. స్పెషల్ వివాహచట్ట మొకటి గలదు
గాని, దీనిక్రింద వివాహముజేసికొనువారు తాము
ప్రధానమతములో నేమతమునకును జెందమని
ప్రచురపరచవలసి యుండెను. ఇటులజేయుటకు
కలుపురు సంఘసంస్కర్తలకు మనస్సాక్షకుండెను.
భూపేంద్రనాథ బానుగా రందుచే, మతస్వాతంత్ర్య
మునకు భంగముగవింపని చట్టము నొకదానిని
వెనుక ప్రవేశపెట్టియుండిరి. ఈచట్టమును వలు
పురు ప్రతికూలించి యుండిరి. సామాన్యశాసన
సభలో ప్రభుత్వమువక్షమున సర్, రెజనాల్డ్
క్రాడక్కుగారు గూడ బానుగారిచట్టమును తీవ్ర
ముగ నెదిర్చి ఓడింపజేసియుండిరి. పిమ్మట వి. జే.
హేలుగారు మరియొకచట్టమును తయారుజేసిరి. ఈ
చట్టము హిందువులకుమాత్రమే వర్తించునట్లు
పర్చాటు జేసియుండిరి. కాని, వటేలుగారి ప్రయత్న
ములును, ఫలింపకబోయెను. తుట్టతుడకు డాక్టరు
గవరుగారు మరియొకచట్టమును, శాసనసభలో
ప్రవేశపెట్టిరి. ఈచట్టము విషయమునను దేశమున
చాల ప్రతికూలభావము ప్రబలెను. శాసనసభలో
గూడ కలుపురు సభ్యులు దీనికి ప్రతికూలముగ
నుండిరి. కాని, ఈచట్టమును సెలెక్టుకమిటీకి పంపు
టకుమాత్రము పీఠంగీకరించిరి. సెలెక్టుకమిటీలో
ముఖ్యమగు మార్పులు గావించబడెను. సెలెక్టు
కమిటీనుండి బయల్పడిన చట్టమును, పూర్వచార
ప్రియులగు రంగ చార్మ్యలుగారు గూడ ఆమోదిం
చుట జూడ, ఆక్షేపణార్హమగు అంశములు చాల
వరకు దొలగెనని భావించవచ్చును. నిన్నటిదినము
సామాన్య శాసనసభలో సభిక సంఖ్యాకు లీ
చట్టము సామోదించిరి. గవరుగారిచట్టము, జాతి
వివక్ష లేకుండ వివాహములు జేసికొనుట కెవరిని
బలవంతపెట్టెను. కాని, తమ మనస్సాక్షి చెప్పినవిధ
మున ఆచరించెడివారికి మాత్రము కొన్ని యిబ్బందు
లన్న దొలగించును. ఈ చట్టము క్రైస్తవ, మహా
మ్మదీయ, యూధ, పార్శ్వసంఘములకు వర్తింపదు.
హిందువులు, సిక్కులు, జాధులకుమాత్రమే ఇది
వర్తించును. అవిభక్తకుటుంబములోనివా రెవరయి
నను, ఈచట్టముక్రింద పెండ్లి జేసికొనుచో, కుటుం
బమునుండి విడివిడబోయినట్లుల ఎరిచబడుదురు. ఈ
చట్టము సరిఫీచి వివాహ మూడువారు, ఇతర
మతములలో గలినవారికన్న తక్కువస్థితి ననుభ

వివరు. ఇటుల వివాహ మూడినవారికి మతసంబం
ధమగు ఏయద్యోగమునకును అర్హత యుండదు.
మత, ధర్మాదాయములను పరిపాలించేకి
హక్కు, వీరి కొనగూడబడదు. అస్తికి వారసత్వ
ము, ఇండియను సర్వేషక్ చట్టముప్రకారము
సంక్రమించును. ఇట్టివారు జనకులకు శ్రాద్ధము
జెట్టవచ్చును. కాని తెండ్రి కిష్టములేనిచో, మరి
యొకరిని నత్తుజేసికొనుటకు, చట్ట మధికార మొస
గుచున్నది. రంగచార్మ్యలుగారు నడివినటుల, ఈ
చట్టము క్రింద, హిందూగృహములును, బాయిటు
కుటుంబములును, మతధర్మములును, సురక్షిత
ముగ నుండును. కొలదిమంది ప్రజలుమాత్రమే,
ఈచట్టము నుపయోగి తురు. వారయినను తమ
యెదుటన్న యపాయములను గుర్తెరిగియే, ఇం
దుకు బూనుకొందురు. స్వల్పసంఖ్యాకులకు నూ
త్రము, తమ మనస్సాక్షి ననుసరించి ప్రవర్తించుట
చట్ట మవకాశ మొసగుచున్నది.

దక్షిణాఫ్రికా భారతీయులు

దక్షిణాఫ్రికా భారతీయులను ప్రత్యేక భాగ
ములం దుంచుటకు, విశేషప్రయత్నము జరుగుచు
న్నట్లుల తంతివార్తలు దెలుపుచున్నవి. ఆసియా
వాసులు వట్టణముల దును గ్రామములందును ప్ర
త్యేక ప్రదేశములలో నివసించునట్లుల ఏర్పాటు
జేయవలయునని, మెకార్టనుగారు దక్షిణాఫ్రికా
శాసనసభ కొక తీర్మానమును పంపిరి. వీరు మం
త్రులవక్షమువారిగుటచే, వీరి తీర్మానము నెగుట
సులభము. రానురాను దక్షిణాఫ్రికాలో భారతీ
యుల దుస్థితి దుర్భరమగుచున్నది. తెల్లవారు చేయు
అగడములకు అడ్డు లేకున్నది. కెనియాలో భారతీ
యులను పీడించుటకు తెల్లవారు నిశ్చయించిరి.
భారతీయుల హక్కులు తృప్తికరింపబడినవి. కలో
నియల్ ఆఫీసువారినిగూడ, తమ దుడుకుతనమున
కొడ బడు నటుల జేయుటకు, కెనియా
తెల్లవారు ఇంగ్లండునకు రాయబారము వెడలు
చున్నారు. వారియడి ఇంగ్లీషుప్రముఖులకు సాను
భూతి గలదు. లండను ప్రైమ్మిషరీక వారిపై సభి
మానముజూపుచున్నది. శ్రీనివాసశాస్త్రిగారియాజ
మాన్యముక్రింద, హైందవులరాయబార మొకటి
ఇంగ్లండునకు వెడలనున్నది. కాని ప్రస్తుతస్థితిలో,
భారతీయుల కోర్కెలను కలోనియల్ ఆఫీసువారు
పాటింతురని దోచడు. భారతవర్షము స్వరాజ్యము
వనుభవించుచున్నపుడుగాని, సామాన్యములో నిత
రభాగములవారు భారతీయుల నుచితరీతిని గౌరవిం
వరు. కేవలము విన్నవములవలనను, ప్రార్థనలవల
నను, ఫలముండునని నమ్ముట కేమాత్రము ఆధార
ము గనుపించదు.

సర్. మైకేలు ఓడ్డయరుగారి జ్ఞాపకచిహ్నము
సర్ మైకేలు ఓడ్డయరుగారి జ్ఞాపకార్థమై కట్ట
బడిన బ్రిటీషు సైనికధనమును పంజాబు గవర్నరు
గారు తెలుపుచు, ఓడ్డయరుగారి కీర్తిప్రతిష్ఠల కది
చిహ్నముగ నుండునని పలికిరి. ఓడ్డయరుగారి కీర్తికి
ప్రత్యేకముగ జ్ఞాపకచిహ్న ముక్కర లేదు. పంజాబు
దేశము, సర్ మైకేలు ఓడ్డయరు, జనరలు డబ్బరు
గార్లను ఎల్లపుడును తప్పుక జ్ఞాపక ముంచుకొనును.
జలియోవాలాబాగ్లో గట్టబడిన జ్ఞాపకచిహ్నము,
ఎల్ల కాలము వీ రిరువురను స్మరణకు దెచ్చుచుం
డును. పంజాబు దుర్భరకు మూలకారకులగు ఓడ్డ
యరుగారిచేత జ్ఞాపకచిహ్నమును నిర్మించుటబట్టి,
అధికారవర్గదృష్టిని గ్రహీంపవచ్చును. అధికారవర్గ
ము ప్రత్యేక నితరుల తృప్తికరించుచున్న కొలదియు,
సహాయోద్యమము విజృంభించుచుండును. ఇట్టి
ఫలితములకు తోడ్పడుచున్న అధికారవర్గమును
ప్రజలు అభినందింపక మానదు.

సర్. దిన్నాగారు: ఉప్పుపన్ను
పన్నును లిబరలుసంఘమున కధ్యక్షులగు సర్.
నూనాచాగారు రాజప్రతినిధిగారికి పంపిన తంతి
వార్తలో, ఉప్పుపన్నును రెండింటిలు చేసినందులకు
మిగుల నభిమతి గనుపటచిరి. శాసనసభాకార్య
క్రమము తెలుకెట్టియు ఆశాభాగకరముగ నున్న
దనియు, ప్రభుత్వమువారివట్టునల చాల శోచనీయు
మనియు, ప్రభుత్వమువారు ప్రజాభిప్రాయమును
తృప్తికరించుట భావ్యముగ లేదనియు, ప్రజలలో
100-కి 70 మందికి ఇందువలన ఇబ్బంది కలుగు
ననియు, వాచాగారు ఖండితముగ దెలిపిరి. వాచా
గారు స్టేటుకౌన్సిలుసభ్యులు. లిబరలుపక్ష నాయ
కులు. వీరి దృఢాభిప్రాయము నయినను, ప్రభు
త్వమువారు పాటింతు రని తోచదు.

స్థానిక వార్తలు

హానరబిలు సి. పి. రానుస్వామయ్యరుగారికి
విందు:—ఈనెల 25 వ తేదీ ఆదివారము సాయంత్రము
5.30 కు జరిగి కవుల ఆర్మీయను వీధిలోనున్న గోల్డెన్ హిల్స్
హోటల్ లో లిబరలుపక్ష నాయకులు సి. పి. రానుస్వా
మయ్యరుగారికి విందుచేసెదరు.

జగన్నాథ భక్తసభ గానసభ:—ఈనెల 25 వ
తేదీ ఆదివారమువాడు సాయంత్రము 4 గంటలకు ఎన్నూరు
హోటల్లో జేదవీలిన భజనము గానసభ జరుగును. పంకట్రా
మయ్యరుగారు (యదికొండ)- గాత్రపాట, నుండరేశ్వరయ్య
గారు-(కత్తూరు) - ఫిడో, దొరై రాజయ్యరుగారు - (మాం
గుడి). బృందంగం.

అధికారనంది శ్రేయోద్యమము:—మైలా
పూరులో శ్రీహరిశ్రేయోద్యమిగుడిలో బ్రహ్మశ్రేయము
జరుగుచున్నది. ఈనెల 25 వ తేదీ ఆదివారము మాడవకోట,
అవాడుఅధికారనందిశ్రేయోద్యమజరుగునుగా: గాత్రయము
నకు శ్రేయోద్యమి సాక్ష్యముకొంటు బ్రాంబండ్లు ఉడలు 5
గంటలకే నడచుటకు ప్రారంభించెనని బ్రాంబంబెనెవరు
మాట వాసిరి.

సాహితీ (బెజవాడ)
మాడవసంపుటము ఆరవసంచిక దుందుభిపువ్యంక
ప్రకటింపబడినది. తెలుగుకైతల క్రొత్తపోదలు (పురాణం
నూకాశ్రమిగాడు) అంధ వాద్యము చరిత్రవిమర్శము అనునది
రెండును ముఖ్యవాసములు. అశ్వత్థాన, విలయానందము,
బాయిదాయ, వానపర్థుడు, లాలనము, సునీతనానము, కలవు
నూనవి గీతములు, రవిగ్రునికవి, అమూల్యప్రేమ, సంధికుడినది
(చిన్నకథ) మున్నగునవి గూడ కలవు.

అహమదాబాదు మునిసిపాలిటీ

22 వ తేదీ విచారణ
మొదటి ప్రతివాది డాక్టరు భగతుగారి పీఠకు 22 వ
తేదీన వారింకను. మ్యునిసిపాలిటీము ప్రకారము అహమదా
బాదు మ్యునిసిపాలిటీవారు కొన్ని నిబంధనలను చేసిరి. ఆనిబ్బంధన
లను ఉల్లంఘించిన కమిషనరు ఆమోదించెను గాన మ్యునిసి
పాలిటీ. ఈమున జరిగిన ఖరారులను క్యముములకును పంపు
సభ్యులను క్యక్తికూత్రిముగా నెట్టిభాగ్యతయను లేను. వాచా
మొత్తములో 170000 మును సాతకాల ఉపాధ్యాయులకు
తీరిముక్రిందను ఫింకెనలక్రిందను యిండ్లవాడ గలకొందము క్యము
పరుపబడెను. అవర్సాటులు వెడకటి సంఘసభ్యులే చేసినం
దున ప్రతివాదులు వానినే అనుసరింపవలసివచ్చెడి. వాచా
మొత్తములో 2000-3000 రూపాయలకు మాత్రమే ప్రతివాదులు
వాద్యులగుదురు. అవి వార్షిక బహుమతులు ముఖ్య క్యము
మున్నగువాని క్యముపరుపబడెను. ప్రభుత్వమువారి యింట్ల
గులు తరచుచేయగూడ దనుటవలన మ్యునిసిపాలిటీ వర్గ ఆక
మము కావాలను. ఎవరగా మ్యునిసిపాలిటీలను దొరకము
వారి అడిటుబెట్టెగాక యితర అడిటులచే తగిల్చి చేయెనుట
ఎటుల గలవనో యింట్ల అడిటులచే తగిల్చి చేయెనుట
వాదించెను (అ. ప్రెస్)

స్వరాజ్య పతాక సంరక్షణము

ఇది అఖిల భారత సమస్య

జబ్బులు పూర్తులో చాలమంది గృహస్థులు తమ ఇంట్లపై స్వరాజ్య పతాకముల నెలకొల్పిరి

దేశీయులందరూ పట్టణవాసులకు శోభనీయత్యాగ్రహమును జయప్రదముగ నెరవేర్చవలెను
పట్టణవాసులలో రాజీనామాలునిచ్చిన మ్యూనిసిపల్ కమిషనరులను మరల ఎన్నుకొనుచుండునట

రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘమువారి ప్రకటనము

జబ్బులు పూర్తులో బహిరంగ సభ

ఈనెల 18 వ తేదీ సాయంత్రము జబ్బులు పూర్తులో
తిలక్ భూమిలో గొప్ప బహిరంగ సభ జరిగినది. శ్రీమాన్ పి.
రాజగోపాలాచారి, రాజేంద్ర బాలుగార్లు మున్నగు వాయుకులు
గూడ హాజరయ్యిరి.

18 వ తేదీన సాయంత్రము ఆరెన్సు చేయుట 19 వ తేదీ
దీని పట్టణమున కర్మశాస్త్రము వర్ధిల్లుచున్నది. చాల
మంది గృహస్థులు తమ ఇంట్లపై స్వరాజ్య పతాకముల నెత్తిరి.
మ్యూనిసిపల్ కమిషనరుల పాత్రములలో నాదాలో
నిలిచిరి.

శ్రీమాన్ రాజగోపాలాచారిగారు

బహిరంగ సభలో గతిన జరిగిన గూర్చి ఆచార్యులుగా
తపస్యించిరి. దీప్తి విమలము మ్యూనిసిపల్ కమిషనరుల నవ
మానించెను. ఆ సభ్యులందరి కీ గృహమున కెదిరి తమ సభ్యత్వము
జరుగింపజేయు నిశ్చయించిరి. వారు ప్రభాభిప్రాయమునే
పాటించి దేశగౌరవమున ఆర్మిగౌరవము నిలుపుటకే ఆటలు
చేయుచున్నారని. గాన పట్టణవాసులు గూడ వెనుకొనుక

య్యాత్రలు ఖులనే మరలవరల సంఘస్థులనుగా ఎన్నుకొను
చుండవలెను. దొంతమువారు పశ్చాత్తాపమును తెల్పిండు
వరకును వారెన్ని సార్లును ఎన్ని కలను జరిపినను అన్ని సార్లును
వీరినే ఎన్నుకొనవలెను. వందలకొలది వేలకొలది కలంటిలుగా
చేరి తీరవద్దతి కట్టుబాటు నియమముల కర్మశాస్త్రము సత్కారము
వామను ప్రాంతాభివరణను. అందులకు కనీసము మూడు నెలలు
వట్టుకు. గాన నీమూడు నెలలు కర్మశాస్త్రము మూడు నెలలు
చేయువలెను ఈ కర్మ మూడు రోజులకు నడుచు మీ రాష్ట్ర
మునకు మూత్రమే చెందినదిగాదు. భారతదేశ
కీమన కంటికునుగా చెందియున్నది. దేశమునందలి కాంగ్రెసు
నువారందరూ దేశగౌరవముగౌరవ కర్మకు పనిచేసెదరని వారు
20 వ తేదీనును నేను నొక్క చెప్పెనున్నాను. సన్నాహమును
మీరు వెంటనే ప్రారంభించు. కిక్కిన విధానమునందు భారత
కాంగ్రెసు సంఘమువారు నిర్ణయించెదరు అని ఆచార్యులు గారు
నుడిచిరి ఆనాడు కలకత్తా మొయిలలో నాయకులు బయలు
దేరకుండు యందుకు సభ శీఘ్రముగా ముగింపబడెను. పట్టణ
మునకు పనిచేయుటగా జరుగుచున్నది. ప్రతి దినమును
వేటలలో సభలు జరుగుచున్నవి. భారతగౌరవమునకు సత్కారము
గ్రహ మొనరింపగలవారు కలంటిలుగా చేరుచున్నారని
ముందు జరుగనున్న సత్కారమున గాఢములు తీరికవారికి
కీర్తిచేయుటకు దాక్కులు గూడ కలంటిలుగా చేరుచున్నారని
పట్టణమునకు దున్నాహము పునాదులైయున్నది. (స్వ)

గుంటూరు మండలమున ఖద్దరు విక్రయము

ఆఫీసు మేనేజరు కావలెను

నూటికి 5 వాతున ఖద్దరు నమ్మువారికి
కమీషను యియ్యబడును

పంచములలో నేతపని నేర్పుకొనగోరువారికి

నెల 18 రూపాయల వంతున

3 నెలలు యియ్యబడును

గుంటూరు మండలమున ఖద్దరు విక్రయించువారికి వా
రు విక్రయించిన ఖద్దరు ఖరీదు నూటికి ఐదు (100 కి 5) రూ
పాయలవంతున కమీషను యియ్యవలెను. భోజన
శ్రేణులకు రాకపోకల ఖర్చులు మున్నగు ఖర్చులన్నీ ఆయనగారు
పాకే భరింపవలెను. వా కేటాలాకాకు చేరియుండునో అతాలూ
కా కాంగ్రెసు సంఘమువారి వద్దకుండి నమ్మకపూర్వమున వారు
తీసికొనివచ్చి పెరసలు పెన్సియంటిగా నియ్యవలెను. నెలకు 40
రూపాయలకు మించని జీతముమీద ఆఫీసు మేనేజరుగా పని
చేయుటకు వెంటనే మొక్కురు కావలసియున్నది. ఆఫీసుపని
తెక్కలపని, కార్యనిర్వహణము మున్నగువానిలో అనుభవము
కలవాడై యుండవలెను. పంచములలో నేతపని నేర్చుకొన
గోరువారికి నెలకు 8 రూపాయలు వంతున మూడు నెలల కియ్య
బడును గాన వెంటనే దరఖాస్తులను పంపవలెను. గుంటూరు
మండల కాంగ్రెసు కార్యసంఘమువారు తీర్మానించిన కార్య
దర్శి తెలిసెను. (తంతివార్త)

మధ్యరాష్ట్రములలో కాంగ్రెసు ప్రచారము

నాయకుల పర్యటనము

నేటు జనుశాలలుబజారు, మహాత్మా భగవాన్ గురు
బాబాసాహెబు తేజము ఖుణపరిరావు, తిక్కెర, బిసోవాజీ
భావేగార్లు యీ రాష్ట్రమున పనిచేయుటకు ప్రత్యేకప
సంఘముగా ఫిబ్రరి 29 తేదీన భారత కాంగ్రెసు కార్యసంఘము
వారు ఆహూతులై నియమించినందున వారీరాష్ట్రమున పని,
ప్రారంభించిరి వారు విడివిడిగ వేరువేరు భాగములకు వెళ్లిరి.
రాష్ట్రమునందంతటను 18 వ తేదీన హాటూలు అద్వితీయుగా
జరిగినది. హాటూలులో హాటూలు సంపూర్ణముగా జరిగినది (స్వ)

బర్మా శాసనసభ

ఆయవ్యయప్రముపై చర్చ

కలకత్తా, మార్చి 22:—నేటి దినము బర్మా శాసనసభ
అందలి ఆదాయవ్యయప్రముపై చర్చ ప్రారంభమయ్యెను.
సాధారణ శాసనసభాసభ, నీటి పారుదలలకు గ్రాంటులు,
గిరిపులుల తో ముఖారు చేయుట, అసభికార సభ్యులనే
మును, ఉన్నతకోర్టుగములు బర్మావారికే యియ్యవలెననియు,
జడ్జిల పనులు, యిత్యాదులు బర్మా ప్రజలకే యొసంగబడవలె
నని వాదించిరి. ఇందుల కింతకాఖిలం దెట్లున్నను మోక్షార్థ జడ్జి
లుగా నియాజింపబడు వారు చాలాధిరుంతులై
యుండవలెను. అని మంత్రి మాగాకిన్ గారు ప్రత్యు
త్తరమిచ్చిరి. బర్మా మోక్షార్థమందు రిజిస్ట్రారు గా
బర్మీములే నియోజింపబట్టి ప్రభుత్వమునా రాలొనవలసియు సలు
పురుగు. కొంతకొంతగిరికరువాత, మంత్రిలజీతములు 4000 రూ
పాయలకు కిక్కిచునటను తీర్మాన ముసంపూర్ణమయివలెనని
ను. ఈతీర్మానము చట్టసభకు సమయమునకు మంత్రి సభ
యందుండలేదు. అర్థికాధికారి, డివిషనులు కమీషనుల స్థాన
ములు అధ్యక్షులచేతనని యుపపాదించగా ప్రభుత్వమువారు,
కమిషనర్లు అసంఘమువారినివలెను మాలోచించుచున్నారని తె
లియజెప్పిరి. అసభికారసభ్యుల తీరెందు స్థానముయొక్క కృపా
వ్యవహారము చాలాప్రతిబంధించిరి కొలదిరోజుల క్రితము అది
మంబసమైన రూపింపుధ్యక్షుడు తేదీనందున, సభ్యులతను
ఖుండము నూచించుటకై ఆధ్యక్షుల జీతమున ఒక్కరూపాయ
తగ్గించవలెనని మంత్రివాదకగా తుపపాదించిరి. అధ్యక్షుడు
రూపింపును నిరసించలేననిన, జీతమును తగ్గించుట సమయి
గాదు. సరియైనదానిని కమిషనుగా యుపపాదించుట వాము
ద్రుతవచ్చిన తెలిపెదనని ఆధ్యక్షుడు ముపపాదనగూడ అక్రమ
మని రూపజేసిరి. క్రింద తెలుపబడినవిషయాలు గ్రాంటుల మీద
ను సూచించును.

అక్టోబర్ 22, 1923 (1) రూపాయలు, ఖరీదీ
మండలము గిరిపారుదలమండలములో 11,00,000.

శ్రీయుత బెజవాడ చంద్రశేఖరరెడ్డిగారు

24 వ తేదీ మధ్యాహ్నము నెల్లూరు చేరెదరు

24 వ తేదీ సాయంత్రము మహట వారికి ఘనమగు స్వాగత మొసంగబడును

ఆంధ్రరత్న దుగ్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు

బెజవాడలో గంభీర వన్యాసము నొసంగిరి.

ఆసాములో నాయకులను మరల ఆరెన్సు చేయుట

అన్ని చోట్లను హాటూలు దివ్యముగ జరిగింది

చాలమంది వలంటీరులనుగూడ ఆరెన్సు చేసిరి

దిబురగురు, వాగంతు, కోలాపూరు, సికపాగురు, బాదా
వేటలలో హాటూలు జయప్రదముగ నెరవేరినది. దిబురగురులో
ఆనాడు సంగిరోజు, తేయానతోటల వాటిలవటి చుట్టలకు
వేలకొలదిగా వచ్చెదరు. ఆనాడు గురు రాత్రును. ఒక్కరు
కాంగ్రెసు గాత్రును. గోలాపూరు మండల వాయుకులకు
చేత్తగారు వాగారిని మరల ఆరెన్సు చేసెద రని వదంతిగా ను
న్నది. వారి నిటీలకే వెనాటనుండి వదలిరి కిసాగులో
కొందరు కలంటిలును ఆరెన్సు చేసిరి. ఆసాము రాష్ట్రీయభిలా
భు సంఘాధ్యక్షుడు మూలాగా అబ్దుల్ ముసావీరు, సహా
కార్యదర్శి మూలాగా చక్రవర్తియ్య, ముఖ్యపరారుడు మా
ర్చి ఆరెన్సు జూబి గార్లు 108 క్రింద ఆరెన్సు చేసిరి. (స్వ)

మూతనచిత్రి కారుడు

ప్రాచ్యే 25 వంతున గృహములను గురితలొన మూతనా ఆ
ను నామములను పి. జే చిత్రి గారికి చిత్రికాధ్యక్షము
ను స్థాపించిరి. వీరు ముఖ్య చిత్రికారులు రాబా రవివర్మ
గారి తిమిని నిశ్చయించి చిత్రికామహావాగానామికానిశ్చయించిరి
గో అత విద్యనుగూడ నిశ్చయింపన్నారు. నలుగురు వీరి ప్రో
తానా మోదించుచుగల యని ఆసాముచిత్రికామహావాగానామికానిశ్చయించిరి.

శ్రీయుత బెజవాడ చంద్రశేఖరరెడ్డిగారు

మీ 21-వ తేదీ మధ్యాహ్నమున నెల్లూరు చేరుదురు.
ఆనెట వారికి ఆనాడుసాయంత్రము ఘనమగు స్వాగతము
పంక బడును (తంతివార్త)

డాక్టరు వరదరాజులు

నాయుడుగారు

తిలకునికి 25000 వసూలు చేసెదమని

వాగ్దానము చేసిరి

కల్లడిమరిచికి వెళ్లిరి

21 వ తేదీ రాత్రి వాయుడుగారు కల్లడమరిచి చేరిరి.
ఆనెట బారీయపాతకాల రాష్ట్ర కోర్టుకున కర్మశాస్త్ర వహించు
టకు వారచిటికి వచ్చిరి. వారికి ఘనమగు స్వాగత మొసంగిరి. వారు
డాక్టరు శివరాయగారి ఆతిథ్యమునగిరించి వారింటుండిరి
తాన సభ్యులుగా ప్రత్యేకముగా తేదీసంఘముచేసి తిలకు
స్వరాజ్యనిధికి 25000 చేర్చెదమని వాయుడుగారు వాగ్దానము
చేరిరి. మూర్తుడుగారు 1000 రూపాయలకు వాగ్దానము
చేరిరి కాన వారు 24 వ తేదీ వరకుకి వెళ్లెదరు 28 వ తేదీకి
గిరియు చేరెదరు. ఏప్రిల్ 1 వ తేదీ ముగిలు బంధారమును
ప్రారంభించెదరు. (స్వ)

క్రిమినలు లా ఆమెండుమెంటు చట్టము. అంత మొందినది

వంగళాసనసభలో ప్రభుత్వపు సభ్యుల ప్రకటించెను

కలకత్తా, మార్చి 22:—రాజీయ పరిస్థితులు పెమ్మడిపడినది క్రింది ప్రభుత్వముచేత రాజీయ ప్రైవేటు నిధులకు జేతు కలంబుచున్నారా? యిది యక్షణగా సైన్యముగారు జల్లు ప్రభుత్వము జేసిరి—

లిబరలులు గూడ ఉప్పుపన్ను నిరసించిరి

బొంబాయి లిబరలులు ప్రైవేటుగారికిట్లు తెలిపిరి
బొంబాయి మార్చి, 22:—పశ్చిమ భారతీయ లిబరలు గంభీరమునకు సభ్యులగు ౪౦౦౦ వాణిజ్య గ్రామీణులకు రాజప్రతినిధిగారికి (వాసిలిని) ఉప్పుపన్ను రెండింటిని కేసుటకు ప్రభుత్వముచేత సమకట్టినదిచూడగా ముఖచాలయః ఖము వచ్చుచున్నది.

గౌరవము

ఎన్నాడు తొలుతా బోర్డువారి తీర్మానము
ఒకమలబారు కంఠివార్త యిట్లు తెలుపుచున్నది:—గత మాసము సమావేశమైన యెన్నాడు తొలుతా బోర్డు సభ్యులందరి యీ క్రిందితీర్మానము ఆమోదించబడెను.

కలకత్తా గోసంఘము సభ్యులకార్యదర్శిగారు పంపుకొని జిల్లాపుల గుర్తించి, 4 సంకల్పముల బాపు నున్న చట్టము ఎన్నుచు చంపడెను.

ఈ తీర్మానముకు పద్మనాభమహర్షియ్యయ్య, ఒక్క అయిదోపియుడు ప్రతినిధులవడి.

విద్యనభివృద్ధి

మొలకల గంజుల మార్చి 21:—సాధ్యమైందకల్లాలో సామ్రాజ్య బహిరంగసభ సభ్యులమీద జరుగునని తన యభిప్రాయమునాటికి లిబరల్స్ కు దొమినియను ప్రభుత్వమునకు తెలియజేసినవలసినదని చెబుచు

సివిలు వివాహచట్టము

శాసనసభయం దంగీకరింపబడుట

చాల సంస్కరింపబడెను

పురుషత్వములకును సమాధానము

శిల్లీ, మార్చి 22:—ఫలహారాంతరము భారతరాజసభ వారి తిరిగి సమావేశమై శాస్త్రము గౌరవార్థి సివిలు వివాహచట్టమును మూడవసారి చర్చించిరి.

డాక్టరు గౌరవగారు

సభవా రీత్యము దంగీకరింపబడెనని ప్రతిపాదించిరి. ఈ చిట్ట ఉపసంఘమువారి నుండి తిరిగివచ్చెను. వీరంద్రాప్యాచారకరాజ్యములను, సంస్కర్తలనుగూడా సామంతులనందు గలరు. అందుచే నీ చిట్ట వారిరువురును రాజ్యసమావేశమునకిది. అందుచే నీ చిట్టవ్యాప్తి కిక్కిరియింపబడెను. ఇది సివిలువివాహముల కొనసాగింపునకు గాని బలవంతము ట్టనది కాదు. ఈ చిట్ట సుపయోగించు కొనవలసినవాటికి చట్టము కొనసాగుల పుత్రకమునందును వేరుచుట్టే తాత్పర్యము వున్నది.

భార్యవగారు

ఈ చిట్టను తిరిగి ప్రకటింపబడినదని కోరిరి. రెండు గంటల సేపు ఈ విషయమున చర్చజరిగెను. తరువాత భార్యవారి ప్రతిపాదనము ట్టులకు టెల్లెగ్రాఫు 42 ప్రతిపాదనమును 81 అనుకూలమును సమ్మతముల నొసగుటచే నిరాకరింపబడెను.

రానుగారు (బాబ్):—ఈచిట్టనుండి బర్మా ప్రాంతములకు వదిలివేయవలెనని సవరణను దెచ్చెను.

గౌరవగారు:—బర్మాప్రాంతము కిది యవసరముకేరయడలచాలిచిట్ట లేనియట్లే ఎంచుకొనవచ్చును. ఇది ఎవరిని నిష్పంధమునకులేదు.

రానుగారిసవరణ నిరాకరింపబడెను.

గౌరవగారు

ఉపసంఘమువారిచే సవరింపబడిన చిట్టను అంగీకరింపవలెనని ప్రతిపాదించెను.

డాక్టరు సందరాబుగారు ప్రతిపాదనను తీవ్రముగ సెట్టి, గొంద్రాసంఘ సంతయు దీనికి తీవ్రప్రతిపాదనలను బాపుచున్నదని నడివేసె.

గంగాచారిగారు

పూర్వాయ రసరాజ్యములను ఎంతవరకు శాసనము దిశో ఉపసంఘము వారు వాని నన్నిటి కంగీకరించిరి తనవరకాంతరము పుత్రులు శ్రాద్ధమును పెట్టవలెనని తండ్రి గోరుచుండును. ఈచిట్టనుందు పుత్రులకు శాస్త్రాచరణ స్వార్థం ప్రముఖ నొసగిలే తిండికిగూడ నొసగుటచేను. అతిదీనికొక పుత్రుని కత్తికత్తికొక వచ్చును. ఈచిట్టనులన, పూర్వాయాచారములను గృహములను, అభ్యుదయములను, భార్యవారములనును ఎట్టిభావము లేను ఎవరైనా ఈచిట్టనుబయోగించుటచే అందు నుని సత్తులు వారికి చెల్లియే యుండును. నేను కేంకీపూర్వాయాచారములను నడుపుచుండునని నీచిట్టను గీకరింపబడెనే పూర్వాయాచారములు ప్రజ్ఞయొక్కంతి వారుగారి చెలిసిగొనుట గాక.

శివస్వామి అయ్యగారు

చిట్టను బలపరచిరి. ఇప్పుడైతే ఈచిట్ట పూర్వాయాచారములను ముగియుకొనియు నొప్పిని కలిగించుచున్నది కాని కృత్యాభిప్రాయాంతర్యము మొదలగు పెద్దసభ్యుల గతునిది దీనిని బలవంతపరచెను.

తరువాత నీచట్టమును చాలమంది సభ్యులు గొడగారి సభివలించిరి. సాయంత్రము అరుగంటలకు ప్రతిపాదనలై నోట్లు దీసికొనగా 88 అనుకూలమును 28 ప్రతిపాదనముగను సమ్మతముల నొసగుటచే అంగీకరింపబడెనని ప్రకటించెను. ఇందు ప్రభుత్వసభ్యులు పాల్గొనలేదు.

ఎన్నియో వర్తమానముల పూర్వము భూషేంద్రశాఖ రాను, వి. కె. కలెజు మొదలగువారు ప్రయత్నించి విఫలమైతే చట్టమీ దినముక, చాల సంస్కరింపబడి శాసనసభవారిచే తిరిగిరింపబడెను. అంతటితో కథ ముగిసెను. తిరిగి కనివారము సమావేశ మగును.

గొడగారి సివిలు వివాహచట్టమున క్రిందివా రనుకూలముగ సమ్మతముల నొసగిరి. 1) కె. శివస్వామి అయ్యక (2) కె. మా. వెల్లు (3) జమ్నాచాన్ ద్వారకదాసు (4) కోటి లింగము (5) కె. శివరెడ్డి (6) బహదూర్ (7) హై (8) మ. ఫయాజ్ ఖాన్ (9) మహమ్మదు సాహ్ను (10) దార్శి లింగ్స్ (11) మూషి అబ్దుల్ కాశిము (12) ఎ. బి. వి. అయ్యక (13) శోషి (14) క్లాక్ (15) స. మహమ్మదు ఇస్మాయిల్ (16) కె. అనాచ్యుడు (17) ఇస్మాయిల్ (18) హామ్ (19) రుక్మిణి కలహస్తి (20) జమీర్ (21) బిడ్డి (22) సయ్యదు మహమ్మదు అబ్దుల్లా (23) టి. వి. శేషగిరి అయ్యక (24) చాచా (25) గివ్వాల (26) గొడ (27) లాతే (28) ముస్లిం (29) మిశ్ర (30) మొదలియారు (31) కాన్ (32) రంగాచారి (33) మహాని (34) ముబయ్యకయ్య (35) మొదలగువారు (36) వారివండ్ల కుప్పుదాస్ (37) షేయిల్ అబ్దుల్ మజిదుగారు మరి ఇరువురు:

ప్రతిపాదనలు: అమృతసిద్ధిపాథు (1) పి. టి ఎస్. ఆచారి (2) రామయ్యపంతులు (3) మహమ్మదు ముస్సేన్ (4) భాగ్యక (5) ఫయాజ్ ఖాన్ (6) కె. శివ స్వామి (7) ముల్లీ (8) స్వామిరాయ్ (9) శింహ (10) ముస్సేన్ ఖాన్ (11) బిర్ల ప్రసాద సింహ (12) సింగ్ (13) ఎ. పి. సింహ (14) మియ్య అబ్దుల్లా (15) ఎస్. ఎస్. సింగ్ (16) సయ్యదు హైదర్ (17) బి. సి. అయ్యక (18) బి. సి. అయ్యక (19) భిక్షురత్నాద్ (20) జమ్నా (21) టి. ఎం. అయ్యక (22) భిక్షురత్నాద్ (23) జమ్నా (24) జమ్నా (25) టి. కారాయనలార్ (26) కె. మోహన్ దాస్ రాంజీ (27) కా. నడలా (28) నియోగి (29) బహదూర్ (30) పి. వి. శ్రీవాసరావు

(ఈవై 80 లో ఎవరో ఇరువురు అనుకూలముగ సమ్మతి నొసగినవారిలో చేరవలెను. కనామ్యుడు ఫయాజ్ ఖాన్ గొడ రెండువైపులను సమ్మతి నొసగెను. ఆయన ఏవైపున బలవంతుడో ఇంకను తెలియదు.

నర్ మైకల్ ఒడ్డయర్ మెమోరియల్ ఇన్స్టిట్యూట్ పంజాబు గవర్నరు బహిరంగవరము

22 వ తేదీన పంజాబు గవర్నరుగారు నర్ మైకల్ ఒడ్డయర్ మెమోరియల్ ఇన్స్టిట్యూటును బహిరంగవరది స్వార్థములో నెలపాండిన సైనికులకు మిలిటరీ కంట్రాక్టుల నువ్వడవలెనని నొసగినదిన ఒడ్డయర్ మెమోరియల్ గిర్ఫా ను బహుమానముగ నిచ్చుచు సివిల్ సర్వీసుబోర్డింగులలో ప్రముఖులను తమముఖ్యస్నేహితులను, పరిపాలనాదక్షులను, సైనికులను కాకపోయినా జయముకై ఎక్కో ఏర్పాటులు గావించి నట్టివాడను, బ్రిటిషు సైనికులయెడ సమైక్యతా భిమునములు కల వాడునగు నర్ మైకల్ ఒడ్డయరు స్మరణవిన్నాము నెడలేత సమైక్యతరము కలవనియు, ఈస్మరణవిన్నాము నర్ మైకల్ కీర్తికావ్యముగ నిలుపుక గాకయినయు కలికిరి.

కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయమునకును వంగదేశ ప్రభుత్వమునకును కలహములెరించుట విద్యాశాఖామంత్రి ప్రకటనము

వంగదేశరాజసభలో 1,07,79,000 రూప (గంటు ను విద్యాశాఖై కోరుకందవచ్చున మంత్రి కలకత్తా విశ్వ విద్యాలయము విషయమున చర్చ జరుగగోరినయొ విశ్వవిద్యా లయమువారు ఆక్సఫోర్డు జవరల్ నూచింతిన కట్టించి రెక్కలను కలియొక పద్ధతిలో నుంచుటకు ఆక్సఫోర్డు జవరల్ మొదలగు నుద్దేశములకు తగ్గిచేయు సయమున మీల కలకత్తా జేయబడును. దంగీకరించుచేతను 1922 నాటి ఆగస్టు 29 తేదీనుండి విశ్వవిద్యాలయము రెక్కలు 50X నుంచుచే యొండుటచేతను ఈవిషయమున నింకను చర్చ గావించు టవలసరమని యు విద్యాలయాధిపతి చక్కబడరచ్చునయొ తమ్ము కన్యా యముగ దూషించినను సభ్యులము చేహువినదే చాలానని సభిగ సించితిమియు కలికిరి.

The Madras Ayurvedic Pharmacy, Limited.

Manufacturers of High Class Ayurvedic Sastraic Medicines.

We beg to announce to the public that we have successfully treated about 12,500 patients during the year 1922 under the personal supervision and able management with 25 years' reputation of our Senior Physician, Ayurveda Ratna Pandit, Dr. N. V. Sri Ramacharlu, Ph. D. Sc. and that we hereby convey our best thanks for their kind patronage.

"SIDDHA KALPA MAKARADHWAJA"

(REGISTERED)

A REAL BOON TO SUFFERING HUMANITY

Awarded First Class Certificates and GOLD MEDALS by Several

AYURVEDIC CONFERENCES & EXHIBITIONS 1919, 1920, 1921 & 1922

The Wonderful Discovery in the Medical World for all "ACUTE" & "CHRONIC" diseases.

This Unparalleled and Ancient Ayurvedic Medicine is one of the brightest Gems in Ayurvedic Literature. It is very carefully prepared with the help of Siddhas highly extolled by the sages of old in Ayurveda, and in accordance with the principles of Modern Western Medical Science. It has been carefully tested and standardised by expert Analysts and found to be an invaluable Elixir for Prolongation of life. It is one of the costliest medicines as it contains such valuable ingredients as Siddha Makaradhwaja, Mukta, Louha, Gold, Praval and rare indigenous drugs and herbs. Hence, "Siddha Kalpa Makaradhwaja" is a sure and infallible specific for Nervous Debility, Anaemia, Sexual weakness, Impotency, Loss

of Memory, Rheumatism, Paralysis, Dyspepsia, Diarrhoea, Dropsy, Asthma, Consumption, Diabetes, Epilepsy, Hysteria, Gonorrhoea, Skin diseases, Syphilis, Venereal diseases, Menstrual irregularities, Spermatorrhoea, Urethral discharges and other ailments peculiar to men and women. This is the only safe and reliable remedy for all diseases resulting from youthful Indiscretions and Loss of Vitality. It imparts New Life and Energy by increasing and purifying the blood. This can be taken also as a General Tonic by every one of either sex without any restrictions of Age, Diet, Season and Climate with thorough satisfaction. Complete directions are sent with the Phial.

One Phial of 60 Pills, for a complete cure, Price Rs. 10 (Rs. Ten) V. P. charges extra.

COMPLIMENTARY LETTERS.

Unsolicited Testimonials are pouring in from different parts from Gentlemen of Various Professions about the efficacy of our Patent Medicine, "Siddha Kalpa Makaradhwaja" (Registered). Only a few of the latest are inserted here. Besides, almost all the leading Periodicals such as Hindu, Swarajya, Express, Justice, Chronicle, Empire, Bengalee, Servant, Independent, Advocate, Medical Record, Leader and others have congratulated us about the usefulness of our unsurpassed production and have recommended the same to suffering humanity.

Original records and visitors' book are open to the public for inspection at any time during office hours.

B. D. Sabnis, Sub-Judge, Bagalkot.
—3rd January 1923.

The Phial of S. K. M. you supplied me last did me Much Good. This medicine is slightly carminative and is an excellent Tonic.

Diwakar Rao Kadan, Judicial officer,
Dewas Senior.—10th January 1923.

My sister was suffering from Chronic Rheumatism for the last four years. Your S. K. M. has done her much Good.

Dr. L. P. Purohit, H. M. D., Chakraghatt,
Saugor C. P.—29th January 1923.

I can honestly say that your S. K. M. is a valuable medicine to cure all kinds of ailments and it richly deserves the name assigned to it. I stand as a guarantee to get all the diseases of mankind cured with this medicine. I need not mention here about its glorious effects but I leave it to the patient who takes his chance to use it. I can safely recommend this to the public.

P. M. Seshachariar, Sub-Registrar,
Tellar, Wandiwash, 1st February 1923.

Within the last 14 months several of my friends and myself have used your "Siddha Kalpa Makaradhwaja" to the extent of 30 phials in cases of Nervous Debility, Diabetes, Loss of memory, Rheumatism, Menstrual Disorders, and for several other ailments with complete success. It has got an additional virtue of having Magical and Magnetic effect in inducing Sexual appetite. This solid opinion is based upon my personal experience and that of my friends and I have strongly recommended this to the public.

Ganga Prasad, Pleader, Gaya
19th January 1923

I tried one Phial of your S. K. M. on a client of mine who was suffering from Diabetes and Seminal troubles and I am now very glad to state that the patient came to me with a happy look and Complete relief of his both complaints. I also tried it in my own case of flatulence and seminal Weakness and I am quite free from all those troubles. I offer my heart-felt thanks for it.

Dr. Rajaram, Medical Officer, Hasangunj,
Oudh 8th January 1923.

Your "S. K. M." has done much Good to my patients. Please send two more Phials.

Dr. R. J. Khot, B. A. M. B., Baroda.
2nd January 1923.

I am glad to testify to the efficacy of your "S. K. M." I have tried them with two of my patients suffering from long standing Anaemia and Neurasthenia and found them much improved.

Dr. R. C. Sarak, Medical Practitioner, Arvi
Wardha. C. P. 4th March 1923

I ordered for one phial of "Siddha Kalpa Makaradhwaja" for my brother who had been suffering from, Anaemia. The medicine has produced a marvellous change in his health.

T. K. Nayar, Shorenur,—7th Feb, 1923.

I have the pleasure to certify that I did not feel the tiresome feeling in the evening after day's work ever since I began to use your "S. K. M." and in the case of my wife it has given her complete relief from the excessive pain in abdomen during her menses period. I sincerely recommend this to sufferers of such complaints.

In cases of Chronic and Complicated ailments of serious type, the patient is advised to send us a concise description of the disease with the symptoms as far in detail to enable us to supply the medicine with suitable vehicle to eradicate the disease. All communications are strictly confidential and are promptly attended to personally by the Senior Physician.

The consulting hours with our Senior Physician will be at the office and Dispensary, between 10 A. M. and 7 P. M.

and at his residence, Sri Ram, Lloyd's Road, Royapettah from 7 to 9 A. M.

Wanted Agents all over India, Burma and Ceylon to sell our Patent Medicine "Siddha Kalpa Makaradhwaja" (Registered) and other Preparations Manufactured in our Pharmacy. Terms Liberal.

Please Write or Phone for your requirements. Descriptive Catalogue in English, Tamil, Telugu or Gujarati.

Apply to:—AYURVEDA RATNA PANDIT, Dr. N. V. Sri Ramacharlu, Ph. D. Sc.,
MANAGING DIRECTOR AND SENIOR PHYSICIAN.

THE MADRAS AYURVEDIC PHARMACY, LIMITED.

(OFFICE AND DISPENSARY)

44, GOVINDAPPA NAICK STREET, G. T. MADRAS.

Telegraphic Address: "KALPAM" Madras.

Post Box, No. 151, MADRAS

Telephone: 1034

1922 నవంబరు 10 నెలలో మా రాజ్యము తెలుగు
జాతీయోపసభా శివారు, శ్రీయుత నామక బాపన్నగారి
ఆధిపత్యముక్రిందను, స్వంతాధిపతియైన మాచేరకల్లి గ్రామ
మందు జాతీయసభకాల, దేశభక్తుడును భవన నాయకుడును
అగు గాంధీయజీవుడు చెప్పించుటగా స్థాపించి యిప్పటికి
10 మాసములు ఆయింది. ఇందులో హిందీ చెప్పుటకనగా
కట్టమని టిప్పునగరసింహంగారిని నెల 1 కి నెల 18 ని చేరవచ్చు
మీదను, తెలుగు, సంస్కృతము వర్తించు మొదలగునవి చెప్పు
టకు కంచివాడు లక్ష్మీబాబాయిన బామ్రులుగారి నెల

మహాత్ముని కారాగృహముననిర్బంధించుట

శాశ్వతమగు కళంకము

పియర్లు, అశ్వనీకుమారదత్తు, ద్విజేంద్రనాథ టాగూరుగార్లు సంపిన తంతువార్లు

ఈనెల 18-వ తేదీని కలకత్తాలో ఆనందబజారు పత్రికవారు ప్రత్యేకముగ గాంధీమహాత్మునిని సంబంధించి నొకసంచికను ప్రకటించిరి.

పియర్లును గారు

భారతఖండమునందలి దవతరించిన నీతిబోధకులగు మహానీయులలో నగ్రగణ్యుడగు గాంధీమహాత్ముని బ్రిటిషు దొరతనమువారు తమ కారాగృహమునందు బంధించుటచే నియ్యది వారికి శాశ్వతమగు కళంకముగా నేర్పడుట నిశ్చయమని పియర్లుగారు తలచినవారి.

శాసనసభలకు వెళ్లగోరుటవలన అవత్తిష్ట కలుగును

శాసనసభలకు వెళ్లగోరుటవలన కాంగ్రెసు ప్రతిష్ఠకు భంగము కలుగునని అశ్వనీకుమార దత్తు గారు తలచినవారి.

పాశ్చాత్యుల నాగరకత - బంజారము బైటబడినది

మహానాగరికులనబడు నాంగ్లేయులు మహాతపోధనుడగు గాంధీమహాత్ముని కారాగృహమున బంధించుటవలన పాశ్చాత్యుల నాగరకత మహాప్రళయ మనునదంతయు బడాయిబచ్చలకూరయే యని లోకమునకు వినితమైనదని ద్విజేంద్రనాథ టాగూరుగారు తలచినవారి.

2-3 రు 18 లు శేతనము మీదను యేర్పరచిరి. యీ సంవత్సరము శేతభక్తుల ఆహ్లాదముకల్గి మద్రాసు హిందీ సాహిత్యసమేత శనవారు జాబాతియ పాతకాలకు ఒక సంవత్సరముగా గైకొనిరి. వారుగైకొనుటకల్గి మేము అదృష్టము గలవారమైతాము. వారికిన్ని దేశభక్తులకును శేత నిత్యము ఆనందము సమస్తావధులు చేయుచున్నవామ. ఈ సంవత్సరము 11-1928 తేదీని శ్రీ యంత నామన బాపన్న గారు మా జాతీయపాతకాలయందు పరిక్షయంబిగాముండి హిందీ సాహిత్యసమేతశనవారు సంపిన పరిక్షాప్రశ్న కాగితములు మాసంవత్సరపున్న పరిక్షావిద్యార్థులకుయిచ్చి సాయంకాలము 5 గంటలవరకు బాగ్తగా పని చేసిరి. మా జాతీయపాతకాలయందు 26 గురు విద్యార్థులు విద్య ను అభ్యసించుచుండిరి. యీ సంవత్సరము మాసంవత్సరములో నుండి 9 గురు ప్రథమ హిందీపరిక్షకులు యిద్దరు 2 రాష్ట్రీయపరిక్షకులు మొత్తం 11 గురు కెల్లెరి గాన మా జాతీయపాతకాలయందు విద్యను అభ్యసించునవార వున్నయెడల జీతము యివ్వ నక్కరలేనందా ఉచితముగా విద్యను చెప్పించెదము. వారు యిక్కడ వుండుటకు బంజురగైరాలు ఏర్పరచెదము. ఎకతన మాజాతీయపాతకాలకు రాగోరినవో త్వరగా దాఖలులు శ్రీ యంత నామన బాపన్న గారికి వాయిదాగోరాన. యియునుగా క మాజాతీయపాతకాలయందు యీ సంవత్సరము నేరకూడ నేర్పదము. నేతగాంధీ ఎకతన వున్నయెడల నెల 1 కి 15 రు మొదలు 20 రు వరకు వేతనములు యిచ్చెదము. నేతవాండ్లు వున్న శ్రీయంత నామన బాపన్న గారిపేర వ్రాసిన కావలసిన సంఖ్యాపీ యివ్వగలరు.

ఈ సంవత్సరము మాజాతీయ పాతకాలకు సాహాయము చేసిన ఉచ్చితగ్రామవాసులగు శ్రీయంత నంబూరి ఇద్దరాజు గారు కైరూరు 41 అన్న కట్టుంగ గ్రామవాసులను 12-8-0 అను వెలిచేరు గ్రామవాసులగు శ్రీయంత వెలిచేటి వెంటకర్తంగారు కైరూరు 22-8-0 అన్న కండపల్లి గ్రామవాసులగు శ్రీయంత భూపతిరాజు వరాహరాజుగారు తాడపరాజుగారు కైరూరు 67 అన్న నొసంగిరి. వారు మా జాతీయపాతకాలకు సానుభూతి చూపినందుకుగాన ఆయా గ్రామవాసులకును గ్రామసాయకులకు నేను అనేక కందనములు లభించుచున్న వాడన. మాజాతీయపాతకాలకు యింకా కొన్ని కొన్ని గ్రామాయులవారు సహాయము చేసెదమని నిన్న మమ్ములకు కావలసినద నిన్ని కోరుటకల్గి మాజాతీయ పాతకాలకు ఒకకమిటి ఏర్పరచి అందులో అభ్యుత్థుని కాశ్యపిని కోరా భ్యుత్థుని ఎన్నుకొనిరి. ఆ అభ్యుత్థుడును కాశ్యపిని శ్రీయంత నామన బాపన్న గారు కలసి ఆ యా గ్రామాయులకు వెళ్లవలచి రిగాన మా జాతీయ పాతకాలకు శేతభక్తులను ఇతరులను మాకు సహాయముచేసి యీ జాతీయపాతకాల ఆచంద్రతారకముగా స్థిరముగా వుండుటకు సహకారులందరు తగు ప్రయత్నము చేయుటలసిగది అని మమ్ములకు శేతభిక్షుల ప్రార్థించుచున్నాము.

భట్టవర్తి సత్యనారాయణమూర్తి.

ఖద్దరు ఉద్యమమున పాల్గొని

అనేకులు ఖద్దరు వ్యాపకమునకై సుకర్షణముతో జాటు పడుచున్నార. వెళ్ళుచోటులందు మగ్గులు నెలకొనివున్నాయి. కాని నాలు వివిధ ఉన్నతీయ గ్రంథములకు దూరముగ మగ్గులు స్థాపించబడుచున్నవి. వాటియు ఖద్దరు శేతగాంధీగారు గ్రామములందు గాక వారిని దూరస్థలములకు గొనిపోయి వగ్గులమీద పనిచేయుచుచున్నార. ప్రస్తుతము మన దేశమున బరగు వివిధతాపద్ధతులనిది తిరుగున్నది. ఈ పరిస్థితులవలన దూరగ్రామములనుండి నాలుకొనిపించి మగ్గులు పెట్టినవారు తెప్పించు కొనుచున్నారు. ఈ కొనువారు గ్రామ గ్రామములకును దిగుక ఇతరుల సహాయమున ఖద్దరు చేయుచున్నారు. వీరును స్వయముగ నూతనమగు వారల యొద్దకు బోవుటలేక. ఈ రీతిగ నూతనమగు సోదరులను సహకారులను మగ్గులమీద బట్టినేయు సోదరులకును సహకారులకును అంత రముల వ్యాపారులు బయటపెడుచున్నారు.

వీరందఱును సుకర్షణములతో కల్పించువారిని చెప్పటకు కష్టమున్నది. మఱియు వీరిలో ననేకులు వ్యాపారావధికములేనవారు. స్వలాభమునందే త్యాగసగలవారుగను నుంటున్నారు. కొంతలు నిష్కర్షణ కల్పించవలయున్నను నాగకున్నది.

నాలుకెయ్యరై అమృతమునకు వచ్చునప్పుడు లోనేక చిత్రములకు మాయలు గాన్పించుచున్నవి. ఈ మాయలకు కొనుటకు వచ్చినవారే కొందఱు నేర్చుచున్నారు. కొన్నియెడల స్వయముగ నే, వరుసవారు మోసముల చేయుచున్నారు. సాధారణముగా నాలు, వారలయాపమున అమృతమునకు వచ్చుచున్నది ప్రస్తుతము వార నుమారు పదజాల కమ్మబడుచున్నది.

వార 7 గల పాదపురు 8 పుంజములు గలిగియుండును. పుంజమునకు నాలుగు పోగులుగల 15 ఎన్నిక అండును. అనగా వారకు 120 ఎన్నికలుండును. కావున ఎన్నిక ఖరీదు డబ్బుడి అగుచున్నది. పుంజమున కొకపోగు తక్కువ పోయుచును. అనగా మొత్తగా మీద 118 ఎన్నికలే యుండును. ఇది యొప్పుకొన దగినదే. వారకు మూడుపోగులు వివాదమున పోగులని, అకలలో తక్కువచేసి, మదతచేసిన అడుగు భాగమునంది, పోగులను పై వానిలోకలిపి తక్కు సరిపెట్టెదమని ఇదియు ఒప్పుకొన దగినది.

ఈనైకావధిగాక యనేక మోసములు జరుగుచున్నవి. వారల పోగులలోనేను, మూరెరు తెగించుట యొకటి. పుంజములో నుండదగిన 15 ఎన్నికలకు బదులు 14, 13, 12, 11, 10 కొందఱు 11½ ఎన్నికలు పాడెట్టుచున్నారు. కొందఱు 8 పుంజములలోను వేరేమొకపుంజములో ఎన్నికలను పెట్టుచున్నారు. వివిధవాదముల ఖరీదు చేయునప్పుడు వివిధ లెక్కలకు అనుగుణముగ చున్నది. పోగుల వివాదములకు కొంతకలకు పోసి, తెంపి, అక్కడ ప్రక్కపోగులకు మెలితేయుచు, పుంజములు కట్టువోట తక్కు సరి పుచ్చుట కొందఱి

మహా మోసము! ఇటుల ననేకవిధముల మోసములు జరుగుచున్నవి.

వేతగాంధీగారు చాలమందికి రహస్యములు తెలియును. తమయొద్ద కొనువారికి తెలియక పోవుటచేతను. మగ్గులు లూరక పడియుండి నష్టము వాటిల్లును అతురతతో విరుగారువారు వెక్కిరించు లామే వారలనైనను సంబంధి కుండుటచేతను, నాలు సదుగువారికి కళహోపాదముల నేర్చుచున్నార. వీరును కొనువారేనా, వారికేమిలాభమని యిచ్చినవచ్చును. అట్టివారలను వీరు చాల తక్కువధరలకు కొందురు. కాని లామే పూర్ణమును ధరలకు అమ్ముచును. సరియైన వారల వేరములో వీరు కొనుగడుతును అమ్ము ధరకును కాని అర్థభాగంబై భేదముండదు అచేలాభము! తక్కువ పోగులుండు వారల భేదములో వారల ఆనా, ఆనాన్న ర హాద లాభము వీ యుచు న్నారు. ఈ వేర గాంధీ అందరు కాంగ్రెసునందలి భావమును గలవాగుగాను. ముచ్చటైన సంవత్సరమున కొక వాడైన కర్షణబట్టలను గట్టినవాడు చాల నుండి గలరు. వాటియు విదేశీయులతో బట్టినేయిచ్చి, తమకు కావలసినదెట్లుకు మారుగా వారలను దీసికొనిపోయి, వానితో కర్షణముచేయుచున్న సాహస చాలమంది గలరు.

ఈకేసులన్నిటిని అపుటపూర్తిగ సాధ్యముకాదు గాని కాంగ్రెసుసభ్యులందరును, కను యెటుగను వచ్చినంతవరకు శ్రద్ధ వహించిన యెడల కొందఱి కాలములో మోసములు వెరిగి మగ్గులు లెట్టు వారి పరిమితమును నష్టము చేయుదును. కాంగ్రెసువారు మోసములలో పులకములు తేలవు. పుంజము నిండుగ తెట్టిన యెడల బట్టవాడెట్లు తగ్గును. బట్ట వాడెట్లు జూచినయెడల ధన మెచ్చిపోవును. ఇప్పుడే సాధారణముగా గజుబాతిక పన్ను బట్టి, అందుగా నేసినయెడల గనము 15 గ అకలలు రూపాయి యగుచున్నది. ధన కల్గింపించుట పుంజము కల్గించుచున్నారు. బట్టలు అన్నము వాస్తవ్యులందఱి నుంటున్నది మారునాలుగు నెలలకుమించి మమ్ములకును.

మఱియు నాలుకెడకుట మందగించినది. వారలపోయుటలో నెన్ని లోపములున్నను వానిలాభము మధ్యకర్తకులే. వారల నిందునబట్టియే వరుసవారికి డబ్బు దొరుకుచున్నది. వారలు కొనవచ్చినవర్తముల గిరాకీ తెగినదని చెప్పుచు మహాగా వారలు కొందురు. పుంజములలో ఎన్నికలు తక్కువ పెట్టించి తక్కువదేవ్పే యిచ్చెదరు. ఇదిట్లుండ మాదిగర తెగినదని చెప్పుచు ఏకులధర మూత్రము పెంచుచున్నారు. నిరుదు వీసె మాపాయి పదునాలుగజాల కిచ్చిన యెరువెప్పుడు వీలునుబట్టి కెండురూపాయిల పదజాలకు గూడ నమ్ముచున్నారు. కాని వీసెనూనాలు వారలకెచ్చుధరలో అరజాలు, అర్థ రూపాయి కంటె పెంచలేదు. ఇందువలన నాలుకెడకుటవారి కేలమాత్రము ను లాభము గట్టులేక. కొనువారికి బట్టలు ప్రియమున్నవి. నాయకులనుని తిరుగువారిలో కొందఱు మా తిరుగుపడ్డవారుని దిబ్బాటకపు నాయకులగు నున్నారు. లామే బయటికిమాత్రము ఖద్దరుచేసి తిరుగుదురుగాని ఇంటిలో విదేశ వస్త్రములనుగొనుట బాగుగా సాగించినారు. ముఖ్యముగా కార్యాగతావధులతో ఖద్దరుపొచ్చునని వాదించుచు విదేశవస్త్రములనే వాడుచున్నారు. వీరిని జూచి సామాన్యులు నలులనే చేయుచున్నారు. మన ఆంధ్రదేశమున తయారగు ఖద్దరు బొంబాయి మొదలగు ప్రాంతములకు మిగుల నెనుమతియగుచున్నదే గాని స్థానికముగా ఖద్దరు తక్కువ యైనది.

ఇప్పుడు కాంగ్రెసువారు వివిధ సహాయముచేసి ఖద్దరు వ్యాపకమును మెచ్చింప జూచుచున్నారు. గావున నై యొక ములందు కడుబాగ్త తీసికొనినతప్ప ఉద్యమమునకు భంగము తప్పదు.

ఒక అభిమాని.

హిందీ - తెలుగు

బాలశిక్ష 0-6-0

మొదటి వాచకం 0-6-0

తెలుగు తెలిసినవారికి హిందీ నేర్చుకొనుటకు వీలయిన సులభ శయిలిని వ్రాయబడినది.

తెలుగు ఖద్దరు ప్రత్యేకము.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము,

నెం, 7 తంబు శెట్టిపిథి మద్రాసు

421 (3-4-1942)

100 కి నూరు గుణ మైనవి.

హా-హా-హా-హా-హా

అను బాధను పొందిన వారికి ప్రయోజనము కల్పించుటకు చేయుట, అందుకు కలుగు అన్ని ప్రయత్నములు చేయుట, అందుకు కలుగు అన్ని ప్రయత్నములు చేయుట...

HAKIM ABDUL HAJI, F. O. Darbhanga R. O.

మలయచందనము

గనేరియా అను నగరమునకు చెందినది

కర్మము లేదు. కిరారీలో ఈ మలయచందనము, కర్మము లేదు. కిరారీలో ఈ మలయచందనము...

గంధర్వ ఫార్మసీ, రాయవరం(గోదావరిజిల్లా).

"ELLIA" BELLY ACHE POWDER.

ఎలియా అను కడుపు నొప్పి నివారణి.

ఈ పేరును లెగిన మార్కు గలది 25, 30 సంవత్సరములనుండి అనేకులచే సుపయోగింపబడి భారతీయ వాసి యొక్క దీర్ఘాయు అపారమయిన గుణములనుబట్టి యిదిగలదు యే విధమున సెల్ఫర్యుమే ఈ గుణము కనుపించుచున్నది...

ఈ మార్కుయొక్క గుణములు:—ఈ వాతసంబంధ రోగములను ఖండించును. కడుపునొప్పిని గలను ఆనేక విధములయిన గడ్డలను కలిగించును, జీర్ణాశ్మమును జీర్ణకృతి అధికపరచును, కడుపు వుబ్బునమును పోగొట్టును, కడుపునొప్పి సంబంధములైన రోగములను ఖండించును, యే కాలమునందు చిన్న బిడ్డలు మొదలగు వృద్ధులవరకును యే యొక్క ఆక్షేపణలే ఉపయోగించవచ్చును. ఉపయోగించు విధమును మందుతో పంపబడును.

బుడ్డి ఒకటి 0—8—0 ఇల్యాస్ సేట్, 53, బుందరుస్ట్రీట్, బార్లిచౌక్, మద్రాసు.

ELLIAS SALT, No. 53, BUNDER STREET, G. T. MADRAS.

107-108 డ్విగ్లిల్ యెండవేడిమి తెలియకుండు టెల్లు ?

వైద్యరత్న పండిత, డి. గోపాలాచార్యులగారి

అమృతామలకతైలము

ఈ ప్రతినీత్యము తలకురాచుకొని స్నానముచేసిన ఎంత ఎండ వేడిమి గాని తెలియదు. ఈ తైలము కష్టమును, మెదడునకును చలవకలిగించి, నరములకు బలమునిచ్చి, మాడుపోట్లను నిర్మూలముచేయును తలమెప్పులను బోనణచును; అలిసిద్రును, నిద్రలేమిని బోగొట్టును; నెరసిన వెంట్రుకలను నలుపు చేయును; పట్టుకుచ్చువలె వెంట్రుకలను బెంచును. వడదెబ్బలను రానియ్యదు. యోచన చేయువారికి ఇది మిక్కిలి మంచితైలము. సమస్తమైన శీతరోగములకును, శిరోగములకును జగత్ప్రసిద్ధి చెందినది. శ్యాకింగు, పోప్టేజిఖర్చులు ప్రత్యేకము. ధర 6 అవున్సుల సీసార్పు 1-0-0. [క్యాటలాగు ఉచితము. తింటివిలాసము:— "పండిట్" మదరాసు. ఆయుర్వేదాశ్రమము, 41, ఆచార్యవేదపీఠ, మదరాసు.

త్యరవడు!! గవర్నమెంటువారి అనుమతిబొందిన మించిపోవు!!

ఏలూరులో గొప్ప మేడలాటరీ టికెట్లు 550 మాత్ర మేయున్నవి

2750 టికెట్లు ఖర్చుపడినవి రు 16,500 లకు మేడ లాటరీ

మీ అదృష్టమును మొత్తము 3300 టికెట్లు ఇదియేతగిన పరిశీలించుకొనుటకు టికెట్లు రు 5 లు మాత్ర మే. తరుణము

అయ్యలూరు, పుష్పాబిల్లా ఏలూరు కెడవులలోని జాతాలూరు మున్సిసిపల్ నెం 148 య గల రెండోస్టాంపునుండి అర్జుల వినవాల ఫిస్టింగు సహా గవర్నమెంటువారికి తెలియజేసినవిధముల లాటరీ ఆయనమునా విక్రయించుచున్నామి. టికెట్లు కావలసినవాడు కర్వడవలె వలెవు.

2. టికెట్లు పూర్తియైన వెంటనే లాటరీ విజేతయియున్న ప్రదేశమున్న ఆంధ్రప్రదేశ్లోను, వ్యవస్థాపకలోను, ప్రయత్నముచే గొప్పయోగ్యములు; పెద్దమనుష్యులయెదుట ఏలూరులోనే లాటరీ కల్పించును.

3. ఈ టికెట్లన్నీ యిమియ్యే సాముగా యేబిట్ల కమిషన్ కలదురా ఖర్చులపోను మిగతాసాము లాటరీ వేయువారికి ఏలూరు నెంబర్ 41 ఆపరేటింగ్ బ్యాలెంట్లో నుంచును.

4. ఈ మేడకు తగ్గలూ మయరాజులేవు. లాటరీలో గెలుపొందినవారు వెంటనే తమస్వంత్రఖర్చులతో క్రమ మైన దిస్తాము (ప్రాయముకొని రిజిస్టర్ చేయించి) తలెత్తె.

5. టికెట్లు కాగితములపై కేవల 1, 2 వాసుము స్పష్టముగ (వాటి టికెట్లు 1-కి గ 5-0-0) వా వేర మడియార్డు చేసినయెడల వెంటనే టికెట్లు తిరుగ ఒకపాలో ఉండును. 10 టికెట్లు ఒకపాలో కొను వారికి ఒక టికెట్లు విమానముగా విక్రయించు.

6. టికెట్లు ఏ. ఏ. గా కంటించవు. పోస్టుఖర్చులు తంతువే జవాబు యివ్వబడెను.

మద్రాసునందు టికెట్లు ఈ దిగున తెలుపబడిన విలాసములలో నుండునాకర్వడ మాడ వలెను

(1) ఏ. కేమగరిగింపునందునామ, ఒకే ఎడిటరు, ఆంధ్రప్రదేశ్ 7 కలుపుకొని, మద్రాసు.

(2) ఏ. ఏ. మారి యణపామిచాయన. మాజీటి నుబ్బుల్యకంపెనీ, 67, కెడంబిక్, మద్రాసు.

మద్రాసు నుల సామర్వమై కాయె న్నటు చేయబడినది

బయటపూలలో నుండునామ టికెట్లును రిజిస్టర్ మూలముగా పంపుటై 0-4-0 లు అధికముగా పంపవలెను.

ఏలూరు మాటూరి సర్వేశం, మేడపాక్క చారుడు.

1—8—1928

Advertisement for 'మంగలి కతులు' (Mangali Kathulu) featuring a portrait of a woman and text describing its benefits for health and vitality.

Advertisement for 'మంగలి కతులు' (Mangali Kathulu) with detailed text about its ingredients and usage, including a list of agents and distributors.

Advertisement for 'The Zandu Pharmaceutical Works Ltd.' located at Elphinstone Road, Bombay. It promotes various medicines and health products, including 'మొఖ్యగవనిపు' (Mokhyagavanipu) and 'జాండా పర్వ సూటిక' (Janda Parva Sutika).